

HIRDETÉS

Duális mesterképzés indul a BME-n

Oktatási kínálatát bővíti a Műegyetem. Az egyik legrégebbi ipari partnerével közösen indít duális képzést a villamosmérnök mesterképzésben résztvevő

hallgatók számára. Ez a képzési forma eddig még ismeretlen volt egyetemünk oktatási palettáján, bár országos szinten már vannak tapasztalatok ezen a

téren. Dr. Józsa János rektor a várakozásokról és a tervekről osztotta meg a gondolatait, véleményét.

Cikkünk a 4. oldalon

Rovarok a menüben

Azok, akik szeretnek húst enni, nem fognak örülni annak, hogyha 20-30 év múlva pörkölt helyett már lehet, hogy csak citromfűvön érlelt hangyát fognak találni a tá-

nyérjukon. Van, ahol ez már nagyon divatos, de többnyire még csak a szárnyait bontogatja az új irányzat.

Cikkünk a 7. oldalon

Idén is volt Budapest100

Hengermalom a belvárosban? Búvóhelyek a belvárosi lakások alatt? Az idei Budapest100 rengeteg meglepetéssel szolgált azoknak, akik nyakukba vették a Nagykörutát, és bejárták annak legérdekesebb épü-

leteit. Az eseményt idén április 16. és 17. között a Petőfi hídtól a Margit hídig tartották, és közel hatvan körüti épületről rántották le a képzeletbeli leplet.

Cikkünk a 12. oldalon

Apám a hős

A nők egyenjogúságának kivívása sok mindent hozott a konyhára, a nők helyzete nagyban változott, de mi történt eközben a férfiakkal? Rengeteg tanulmány foglalkozik a nők munkába állásával és a modern nő küzdelmeivel, szakértőink - Rohr Adél szociológus és Almási Kitti pszichológus - viszont megerősítettek, hogy a másik nemre vonatkozóan nagyon kevés kutatási eredmény mutatható fel.

Cikkünk a 6. oldalon

HIRDETÉS

Adószámunk:

18036754-1-43

Kérjük, hogy befizetett adójának

1 %-át a közhasznúan működő

Műegyetemi Hallgatókért Alapítvány
számára ajánlja fel.

Megállapodás a BME-n

Közösen építjük majd a közutat

Április 26-án a Műegyetem, a Magyar Közút Nonprofit Zrt. és a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (NFM) képviselői együttműködési megállapodást írtak alá a K épület Rectori Tanácsstermében.

ISTVÁN ADRIENN

Az eseményt Tasó László az NFM Közlekedéspolitikáért felelős államtitkára nyitotta meg. Beszédében elmondta, hogy a közutak minőségének javításával olyan kihívás elé nézünk, amely nem nélkülözheti a legjobb szakembereket. A Magyar Közút Nonprofit Zrt. nyári szakmai gyakorlati helyeket, ösztöndíj- és mentor-

programot biztosít építőmérnök hallgatók számára. Az államtitkár kiemelte, hogy az Európa szintű mérnökhány miatt minden szakemberért meg kell küzdeniük, így kiemelten fontos ez az egyezmény.

Egyetemünk rektora – Józsa János – ezt követően hangsúlyozta, hogy a Műegyetem, mint a műszaki tanulmányok zászlóshajója, hagyományosan az elméletben erős, ezzel az együttműködéssel pedig a hallgatók betekintést nyerhetnek a Magyar Közút Nonprofit Zrt. belső „mikroklimájába” és jobban megismerhetik az ipar világát. A Műegyetemen már régóta nagy szerepet kap a kutatás-fejlesztés, így ebben is nagy segítséget nyújthatunk a cégnek, például a hullámzó forgalom kezelésében, az autonóm autók fejlesztésénél fellépő problémák kezelésében, valamint a katasztrófa megelőzési kutatásokban.

Barta-Eke Gyula, egyetemünk kancellárja beszédében kiemelte, hogy szeptemberben indul a BME 235. tanéve, és ahogy már az elsőtől kezdve fontos szere-

pet kapott az Építőmérnöki Kar az egyetem életében, reméli, úgy fog a következő 235 évben is. Megígérte, hogy ahogy a rektor felelősséget vállal szakmai színvonalért, úgy ő vállal felelősséget azért, hogy az együttműködésnek ne legyen pénzügyi akadálya az egyetem részéről.

Nemes-Nagy Tibor a Magyar Közút Nonprofit Zrt. vezérigaz-

gatója örömet fejezte ki, hogy a hallgatók számára cégük lehet az a hely, ahol először „megcsapja őket a gőzölgő aszfalt illata”, és bölcsőjüként szolgálhat a további munkájukhoz. A lehető leghatékonyabb együttműködést kívánta a résztvevő feleknek, biztosította a hallgatókat, hogy tárt karokkal várják őket és mindenben segítséget nyújtanak.

Célegyenesben a Solar Boat Team

Megméréstetés júniusban

A Solar Boat Team csapatának már csak pár hónapja van arra, hogy a június végén kezdődő Dutch Solar Challenge Világversenyre elkészüljenek hajójukkal.

ISTVÁN ADRIENN

„Maga a munka most indul be igazán” – fogalmazott Kun Levente a 3 csapatvezető egyike. A Solar Boat Team célkitűzése egy egyedi hydrofoil hajó megépítése, egy úgynevezett szárnyas hajóé. A csapat összesen 26 tagból áll, köztük vannak gépészek, járműmérnökök, villamosmérnökök, vannak hallgatók a Gazdasági- és Társadalomtudományi Karról és még az Építőmérnöki Karról is. Sokat dolgoznak együtt, hetente akár 40-60 órát is az egyik szponzoruk által biztosított műhelyükben töltenek Fóton, illetve párhuzamosan Soroksáron. Levente

elmondta, hogy szerencsére akadnak támogatóik, jelenleg közel negyvennyolcan, köztük két olyan külföldi cég is, melynek még vállalati telephelyük sincs Magyarországon, mégis különböző kompozit alapanyagokkal, elektronikai eszközökkel segítik a csapatot.

Természetesen az egyetemünk is támogatja a legénységet. Egyrészt a BME állja a verseny nevezési díját, másrészt pedig szakmai támogatást nyújt. Már a kezdetektől segíti a csapatot Dr. Simongáti

Győző a Vasúti Járművek, Repülőgépek és Hajók Tanszék tanszékvezető helyettese, aki többek között a különleges szárnyak és a hajótest kialakításában vett részt, valamint jelentős szerepet vállalt a munkában Dr. Csobán Attila a Gép- és Formatervező tanszék adjunktusa is.

„Jelen pillanatban a kompozit hajótest készül, illetve ezzel párhuzamosan gyártjuk a különböző alumínium alkatrészeket is” – részletezte a csapatvezető. Emellett már megvásárolták a napelemes

rendszereket és elektronikai eszközöket is. „Lehetne gördülékenyebb a munka, de ez egy teljesen új csapat egy teljesen új kihívással, feladattal. Ki kell próbálnunk az ötleteinket, így van, ami összejön, van, ami nem. Egy nagyon lelkes és ambiciózus csapatunk van, nem félek attól, hogy nem leszünk elégedettek a projekt végén.” Lassan összegyűlnek a beépítendő alkatrészek, előkészítik a hajó összeszerelését. Így az elkövetkezendő hetekben lesz néhány álmatlan éjszakája a csapatnak.

ABBA hagyják?

A Spotify alapítói nyílt levélben fordultak a svéd országgyűléshez arra figyelmeztetve a döntéshozókat, hogy ha nem orvosolják a hozzájuk hasonló technológiai cégek előtt álló akadályokat, kénytelenek lesznek a vállalatukat az Egyesült Államokba költöztetni, ők legalábbis Stockholm helyett New Yorkban fognak bővíteni. A gondok a munkaerő vonzásával vannak, ami megnehezíti a vállalatok növekedését: a tehetséges svéd fiatalok nem maradnak, külföldiek pedig nem szívesen költöznek Svédországba a lakhatási nehézségek miatt. Kevés a bérelhető lakás, ezért szinte lehetetlen beköltözni Stockholmba (átlagosan 10 évet kell várni egy bérelti lehetőségre), hacsak nem vásárol valaki saját ingatlant (melyek ára viszont 20 év alatt megháromszorozódott). Emellett a részvényopciókra vonatkozó szabályozást is kifogásolták levelükben, ami jelenleg megakadályozza a reménybeli munkatársak ilyen módon való hatékony ösztönzését. Az oktatáspolitikát is kritikával illették: szerintük már általános iskolás korban komolyabban kellene programozást tanítani a gyerekeknek, hogy az ország versenyképes maradjon.

Sínen lehetnek

A Pozsonyi Közlekedési Vállalat egyetemistákat toboroz villamosvezetőnek. Már idén nyáron munkába állhatnak azok, akik sikeresen teljesítik a tanfolyamot, valamint megfelelnek az orvosi és pszichológiai alkalmassági vizsgálaton. Mindezeket a közlekedési vállalat fizeti, de a megfelelt hallgatóknak munkába állva le kell dolgozni a költségüket. Ezen túl az órabéruik egyébként megegyezik majd a teljes állású dolgozókéval, akik havonta 1102 eurót vihetnek haza. A villamosvezetői székbe bekerülő egyetemisták maguk dönthetnek a beosztásukról, hogy a munka ne menjen az óralátogatás és a tanulás rovására. Ugyanis a nyári szünet után is számítanak rájuk, sőt hosszú távon is szívesen látnák őket a cégnél akár eltérő pozícióban is. A feltételek közt szerepel a betöltött 21. év, illetve a B típusú jogosítvány és az erkölcsi bizonyítvány megléte. Az akciót több pozsonyi felsőoktatási intézményben és a járműveken, megállóknál is hirdetik, siker esetén pedig buszra és trolira is kiterjesztik majd.

KUPCSIK RÉKA

2016. május 2.

MŰHELY

Bővül egyetemünk oktatási kínálata

Duális mesterképzés indul a BME-n

Oktatási kínálatát bővíti a BME, mely az egyik legrégebbi ipari partnerével közösen indít duális képzést a villamosmérnök mesterképzésben résztvevő hallgatóknak. Dr. Józsa János rektor a várakozásokról és a tervekről osztotta meg a véleményét.

VARGA ÁGNES

Milyen előnyökre tesznek szert a képzésben résztvevők?

A következő tanévben induló képzésben két - egy piaci és egy felsőoktatásbeli - magas színvonalon működő vállalat illetve intézmény működik együtt, amiből a hallgatók csak profitálnak. A műegyetemi diákok kiemelkedő természettudományi ismeretekkel érkeznek az intézményünkbe, és ezt az elméleti tudást tovább erősítjük a kurzusainkon. E mellett nagy hangsúlyt fektetünk a műszaki ismeretek gyakorlati oldalára is, bár a laboratóriumaink a folyamatos fejlesztések ellenére sem képviselnek tényleges ipari méreteket. A duális képzés vállalati partnere – jelen esetben a Siemens – ezzel a „plusszal” egészíti ki a műegyetemi mesterképzést. A duális képzés résztvevői valós ipari méreteket, valós ipari körülmények között tapasztalhatják meg a mérnöki munkát és annak szépségeit. Azaz, már a mesterdiploma megszerzésekor jelentős szakmai és vállalati tapasztalattal a birtokukban lépnek be a munkaerőpiacra. Ez a tudás egy „aduász” a pályakezdő fiatalok kezében: jelentős esélyük van arra, hogy a duális képzés ipari partnere állást ajánl számukra, így nem kell foglalkozniuk a munkakereséssel.

Mennyiben jelent a duális képzés újat az eddigi műegyetemi oktatási formákhoz képest?

Teljes mértékben. A duális képzés nem nyári szakmai gyakorlat, hanem egy ennél jóval szélesebb, a valós ipari gyakorlati ismeretek széleskörű tárházát felvonultató program. Eltér a BME-n jó pár évvel korábban kipróbált ún. szendvics-képzési formától is, amelynek keretében egy egész tanévet töltöttek vállalatoknál a diákok. E képzési mód nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. A jövőre induló villamosmérnöki duális

képzési szaktól azt várjuk, hogy piaci tudással rendelkező fejlesztőmérnököket képezhetünk a világ egyik legnagyobb vállalata szakmai támogatása mellett.

Milyen előnnyel jár a képzés a Műegyetemnek és a partnervállalatnak?

Bővítjük az alma mater hallgatóknak kínált képzési lehetőségeit, és egy újabb formáját teremtyük meg annak, hogy a diákok naprakész ipari tudáshoz jussanak. A Műegyetem mellett a Siemens is jelentős erőforrásokat mozgat meg a duális képzés kiépítésére: saját oktatási laboratóriumokat és oktatótereket hoz létre a résztvevő diákoknak, akiktől azt reméli, hogy

így főállású alkalmazottként szinte azonnal teljes értékű fejlesztőmérnökként kezdhetik meg a munkát, és akár külföldön is megállják a helyüket.

Miért pont a Siemens-re esett a választás?

Ideális partnernek véltük a Siemens-t, mint a Műegyetem hosszú ideje egyik legfontosabb ipari kapcsolatát. Egy olyan vállalatot választottuk, amellyel már széleskörű tapasztalataink vannak, az elmúlt közel két évtizedben számos sikeres együttműködést tudhatunk magunk mögött, kiemelten a kutatás-fejlesztés területén. A Siemens, mint világmárka és nagy szaktudással rendelkező multina-

a hagyományos mértékű elméleti tudást kapják a fiatalok?

Igen, ebben nincs különbség az eddigiekben folytatott, nem-duális képzéshez képest. A tanterv részei ugyanazok, mind az elméleti kurzusok, mind az azokat kísérő egyetemi laborgyakorlatok tekintetében, és a vállalatnál töltött idő nem megy az elméleti oktatás kárára. E képzéssel a közvetlen ipari tapasztalat megszerzésének lehetőségét kínáljuk a tanítványainknak. Nem titkolt célunk, hogy olyan mintaképzést hozzunk létre a BME-n, amely alapjául szolgálhat további hasonló kezdeményezéseknek.

Mindössze 4 hét szabadságot kap egy duális képzésben résztvevő hallgató. Mit gondol, ez összeegyeztethető egy fiatal időrendjével?

E szabadságmennyiség megegyezik a pályakezdő fiataloknak járó szabadságnapokkal, ám nem csak e miatt hoz komoly döntést az a diák, aki vállalja a képzéssel járó kötelezettségeket. Egyszerre két helyen kell helytállni és a legjobbat nyújtani hallgatóként és tulajdonképpen pályakezdő, már bizonyos javadalmazásban részesülő munkavállalóként egyaránt. Mivel számos hallgató vállalt már eddig is szakmai gyakorlatot, részmunkaidőt a tanulmányai mellett, így e forma nem lesz azért újdonság a fiatalok körében.

Egyelőre még nyitott kérdés, hogy a duális képzéssel együtt járó köteleességekkel hogyan egyeztethető össze, ha egy hallgató külföldön szeretne tölteni egy szemesz-

tert, az ottani tantárgyak hallgatása mellett például nyelvtanulás céljából. Jelenleg nem tervezzük idegen nyelvű duális képzések indítását, így ez nem lesz – amúgy kézenfekvő – megoldás a nyelvtanulás kérdéseire. Jelenleg zajlik a képzés részleteinek kidolgozása, és a munka során erre a kérdésre is megpróbálunk megoldást találni.

Egyelőre csak duális mesterképzés indításáról írták alá a szándéknyilatkozatot.

A mesterképzésre érkező hallgatók az alapképzésben már kellő felsőoktatási tapasztalatot szereznek ahhoz, hogy a végzéshez közeledve határozottabb elképzeléseik legyenek a jövőjükéről. Szeretnénk, ha a fiatalok megalapozott döntést hoznának, amikor a duális képzésre jelentkeznek. Intézményi, pedagógiai oldalról a célunk az, hogy a tanítványaink megtalálják a számításaikat és minél kisebb legyen a képzésben a lemorzsolódás. Ezek a szempontok is szerepet játszottak abban, hogy csak a mesterképzésen indítjuk el a duális képzést, mely egy komoly elköteleződés a partnervállalattól és a hallgatók részéről egyaránt.

Hol tart jelenleg a program kidolgozottsága?

Még nagyon az elején járunk, ám a szándéknyilatkozat aláírásával a BME és a Siemens is egyértelmű akaratát fejezte ki arra, hogy ez az új együttműködési fejezet, és benne a képzés létrejöjjön. Ezen túl időnyomás is van rajtunk: a végleges tantervnek őszre kell elkészülnie ahhoz, hogy bekerüljön a 2017. tavaszi félévben induló képzéskínálatba. Jelenleg tartjuk az ütemtervet. A reményeink szerint első körben egy műegyetemi tankörny mérettel, azaz, 15-30 fővel vághatunk neki az első évfolyamnak. Ez egy jól ismert, tipikus csoportméret a Műegyetemen, ami már elegendő ahhoz, hogy értékelhető következtetéseket vonjunk le a képzés alakulásáról.

Mennyire számít úttörőnek a műegyetemi kezdeményezés? Vannak már tapasztalatok más intézményeknél?

A közelmúltban számos hazai felsőoktatási intézmény létrehozott duális képzéseket. Az eredeti kormányzati tervek szerint elsőként az alapképzések szintjén indulhattak ilyen programok, mellyel néhány vidéki főiskola rögtön élt is, például Kecskeméten. A már létező programokkal kapcsolatos eddigi tapasztalatok összegyűjtésére és értékelésére a Magyar Rektori Konferencia (MRK) egy saját bizottságot állított fel, melyben a Műegyetemet Dr. Varga István, a Közlekedésmérnöki és Járműmérnöki Kar dékánja képviseli. A szakmai bizottság jelenleg összesíti az eddigi gyakorlatokat, és már most látszik, hogy vannak

2017 az indulás éve

Április elején szándéknyilatkozatot írt alá a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem és a Siemens Zrt. arról, hogy duális képzést indít 2017 februárjában BME-s villamosmérnök MSc-hallgatóknak. A szak 2 éves, egy tanévben 26 hetet elméleti oktatással az egyetemen, 22 hetet a partnervállalatnál töltenek a diákok, akik a képzés teljes időtartamára ösztöndíjat kapnak a Siemens-től.

A programra jelentkezők többek között az eróművi folyamatirányítás és a villamos- és irányítástechnikai üzemeltetés területeit ismerhetik meg. A programra várhatóan szeptembertől lehet jelentkezni.

a program sikeres teljesítése után a vállalatnál helyezkednek el. Ezek a fiatalok kétségtelenül értékes tudással bírnak: a szakmai ismeretek megszerzéséhez a változatlan idejű egyetemi tanulmányokon túl a képzés két tanévében közel fél-fél évet töltenek a partnervállalatnál, megismerik az ottani környezetet,

cionális vállalat a biztosíték arra, hogy a szóban forgó duális MSc képzéssel egy újfajta kiválósági képzés induljon a BME-n.

A duális képzés résztvevői egy évben 22 hetet töltenek a vállalatnál szakmai gyakorlaton, míg 26 hét jut az elméleti tudás megszerzésére az egyetemen. Utóbbi alatt is

olyan képzések, amelyek az elejétől fogva jól működnek. Ám léteznek olyan példák is, amelyeknél előjötték kezdeti gyermekbetegségek, amelyeket nem szabad eltusolni, ellenkezőleg, tanulni kell belőlük, nekünk is. Ezeket a tapasztalatokat szeretnénk mi is felhasználni a saját képzési struktúránk kialakításához, miközben fontosnak tartjuk a menet közbeni formálást, testre szabás lehetőségének megőrzését is. Ebben segítségünkre lesz egy az Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI) segítségével újonnan létrehozott országos bizottság, mely már a mesterszintű duális képzések indítását vizsgálja. Műegyetemi oldalról, logikusan, e szervezetben is Dr. Varga István képviseli a BME-t.

Várhatóan indít még a Műegyetem duális képzést más szakokon és új partnerekkel is?

Nem zárkózunk el a további lehetőségektől, ám törekszünk arra, hogy a duális képzésekben nagy és széleskörű tudással rendelkező iparvállalatokkal működjünk együtt. Elsősorban az informatikai, járműgyártó és a gyógyszeripari szegmensek azon szereplőivel látjuk esélyét az együttműködés ilyen jellegű bővülésének, akikkel régebb óta partneri viszonyban áll a BME. Bár hallgatóink az ország egész területéről érkeznek, a duális képzés tekintetében szeretnénk megmaradni a komfortosan elérhető fővárosi zónában, azaz, elsősorban a budapesti vagy környéki telephelyekkel rendelkező vállalatokat preferáljuk. Így a hallgatóknak is könnyebb az ingázás a képzés helyszínei között. A duális képzéshez hasonló partneri viszonyok kölcsönös előnyökkel járnak, a Műegyetem számára kétségtelenül azzal, hogy a képzés résztvevői, előbb hallgatóként, majd idővel a vállalatnál dolgozó, és műegyetemi gyökerekkel rendelkező fejlesztőmérnök-ként bekapcsolódhatnak a közös kutatás-fejlesztési programokba. Fontos megjegyezni, hogy korán sem célunk a teljes műegyetemi képzés duálissá alakítása. Szeretnénk megőrizni az eddig is sikeresen működő hagyományainkat, és az új képzési programra, mint színesítő lehetőségre tekintünk. Várakozásaink szerint felfutó lesz a kereslet a program iránt, és úgy vélem, hogy az MSc diplomát a BME-n szerezni akaró nagyszámú villamosmérnök hallgató között sok olyan lesz, aki nyitott erre a képzésre.

Képzés Hatvanban

A BME idén ősszel indítja el kihelyezett költségtérítéssel villamosmérnök BSc-képzését Hatvanban, a Robert Bosch Elektronika Kft. támogatásával. Az oktatás hazánk első közösségi felsőoktatási képzési központjában lesz. A kezdeményezés célja, hogy esélyt adjon az erős elvándorlással sújtott területeken képzések szervezésére, ez által a fiatal szakemberek megtartására.

Nők a tudományban

Vajon mit bír el egy túsarok?

Idén 5. alkalommal rendezték meg a Nők a Tudományban Egyesület szervezésében a Lányok Napját. Az egyesület ügyvezetőjével, Szigeti Fannival beszélgettünk a lányok számára a technikai és tudományos életbe betekintést nyújtó programokról.

CSATÁR RITA

A mára már nemzetközi eseménynek számító Lányok Napja hazánkban még viszonylag fiatal, ám Hollandiában több tízezeret, Németországban pedig több millió diáklányt mozgat meg évente. Itthon komoly célt tűztek ki 2012-ben, hiszen a technológiai és tudományos területeket szeretnék vonzóvá tenni a továbbtanulni kívánó középiskolás lányok számára. Számos alkalommal hangozhat el a szülőktől, tanároktól, hogy a lányoknak túl „fiús”, túl nehéz egy mérnöki vagy egy informatikai képzés, vagy ha támogatnák is őket, akkor sem tudják, hogyan tegyék. Ezt a

problémát (is) orvosolni kívánja a program, mivel egy külső impulzus hatására nagyobb eséllyel kapnak kedvet a lányok a műszaki jellegű képzéseken való részvételhez, később pedig az ilyen munkához – mesélte lapunknak Szigeti Fanni, aki egykor szintén a BME hallgatója volt.

A Lányok Napjának már most is vannak pozitív hatásai: jó néhány visszajelzést kapott a NaTE műszaki területen dolgozó, korábban a programban részt vett lányoktól. A visszacsatolást az egyesület részben a nagyköveti hálójának köszönheti, akiknek tagjai zömében középiskolás diákok. A nagykövetek, miközben másokért munkálkodhatnak, maguk is fejlődhetnek, gyarapíthatják tudásukat a számukra szervezett havonkénti képzéseken, személyiségfejlesztő programokon. Az itt elsajátított készségek elengedhetetlenek később a továbbtanuláshoz és a karrierépítéshez, emellett a közösség tagjaként a többi nagykövettel és a partnercégekkel kapcsolatba kerülve a jövőben hasznos társadalmi tőkére tehetnek szert.

A résztvevők száma tavaly elérte az 5000-et, s a partnercégek száma is folyamatosan gyarapodik. Régóta a programban szerepel a National Instruments, a Magyar Telekom, a Morgan Stanley, a Prezi vagy a Google, de nemrégiben csatlakozott a kezdeményezéshez az Evosoft Hungary és a Ustream is. A résztvevő cégeknél számos lehetőség várta idén is az érdeklődőket: különböző projekteknél, játékos feladatok-

ban próbálhatták ki magukat a kíváncsi látogatók, s a jövőben is kamatoztatható tippekkel látták el őket a vállalatok szakemberei. Szigeti Fanni azt is elmondta, hogy ez a nyílt nap egy pozitív megerősítés a cégek számára, mivel rengeteg csillogó szemű lány lepi el őket, akik érdeklődéssel hallgatják a szakemberek magyarázatait. A dolgozók számára is praktikusak a látogatások, ugyanis a mindennapi feladatok után, a programra készülve újragondolhatják megszokott tevékenységüket, mivel arról hétköznapi nyelven kell beszélniük. Ez elősegíti a napi szinten alkalmazott szakzsargon újradefiniálását, esetleg más megvilágításba helyezi a teendőket, miközben bővíti a pályaválasztás előtt álló lányok látókörét.

„Aki regisztrált, kipróbálhatta például, mit bír ki egy túsarok, szerelhetett turbinát, kalapálhatott autólemez. Megtudhatta, hogyan készül gyermekkorának kedvenc műanyag kockajátéka, és hogy főzésen kívül mire jó egy csomag száraztésztát. Összerakhatott egy játékprogramot, megtervezhette élete első weboldalát, vagy tesztelhetette a streamelés alapjait okostelefonján. Azt is „láthatta”, hogyan biliárdoznak az atomokkal a kutatók, vagy miért táncolnak a kvarkok. Valamint megtapasztalhatta, hogy egyes helyeken a kreativitást asztalitenisszel és csocsóval fejlesztik” – árulta el Szigeti Fanni.

Az egyesület nemcsak a hezitáló lányoknak próbál támaszt nyújtani, hanem az őket oktatókat is segíti a Tanárok Napja kereté-

ben. Itt a pedagógusok képet kaphatnak a jövő foglalkozásairól, segítséget kaphatnak ahhoz, hogy tanácsot tudjanak adni végzős (vagy akár fiatalabb) lánydiákjaiknak. Őket is tárt ajtókkal várják a cégek: betekinhetnek a kulisszák mögé, és beszélgetések keretében megoszthatják a dolgozókkal saját nézőpontjukat. Ez a vállalatok számára fontos lehet a későbbiekben - könnyebben megérthetik a jelenleg felnövekvő generáció jellemzőit, igényeit. Az iskola falai közé visszatérve pedig a résztvevő tanárok a tantervbe építve vagy egy-egy beszélgetés során terelhetik a kreatív lányokat a hiányszakmának számító műszaki képzések felé.

Szintén nagy népszerűségnek örvend a „Shadowing” program, amely biztosítja a résztvevőknek, hogy tapasztalatokat szerezzenek az egyes foglalkozásokról valóságos munkakörnyezetben. Ekkor a lányok a fogadó vállalat, egyetem, kutatóintézet egy vezető pozícióban lévő női munkatársát követhetik egy munkanapjukon árnyékként: együtt mennek a találkozókra, megismerik a többi munkatársat, akikkel kapcsolatot építhetnek ki, vagy kötetlen beszélgetést folytathatnak sok jó élményt gyűjtve.

Az ügyvezetőtől azt is megtudtuk, hogy a Nők a Tudományban Egyesülethez nemtől, státuszától függetlenül bárki csatlakozhat. Tagjai között az ipari cégek vezetői is megtalálhatóak egyetemi professzorok, docensek, adjunktusok, kutatók mellett, és diákok is lehetnek az egyesület munkatársai.

Férfiak háttérben

Apám, a hős

A nők egyenjogúságának kivívása sok mindent hozott a konyhára, a nők helyzete nagyban változott, de mi történt közben a férfiakkal? Rengeg tanulmány foglalkozik a nők munkába állásával és a modern nő küzdelmeivel, szakértőink - Rohr Adél szociológus és Almási Kitti pszichológus - viszont megerősítették, hogy a másik nemre vonatkozóan nagyon kevés kutatási eredmény mutatható fel.

VODICSKA BABETT

A férfiak mai társadalmi megítéléséről, az apaság kérdéséről és az emancipációval járó pszichológiai folyamatokról kevés szó esik a tanulmányokban. Bár külföldön láthatunk erre már kezdeményezéseket és eredményeket, ezek nagyon sokszor ellentmondások. Nemzetközi mérőszámként létrehozták a GDI (gender-related development index - a nemek közötti különbségek mérőszáma) és GEM (gender empowerment measure - társadalmi nemi hatalomképeség) mutatókat, tíz év múlva megállapították, hogy az indexeket gyakran félreértelmezik, így egy alternatív megoldást kerestek a mérésekre. Még extrém módon Tim Carrigan, Bob Connel és John Lee egyenesen megkérdőjelezték még a férfi nemi szerep létezését is a Toward a New Sociology of Masculinity című munkájukban. A társadalmi szerepvállalások változásának számszerűsítése a férfiaknál azért is nehéz, mert a kutatások eddig inkább a nőkre fókuszáltak, ugyanis az ő részükről volt szükség változtatásokra, például a munkavállalás területén, mondta el lapunknak Rohr Adél. A második világháború közben és után muszáj volt a nőknek a kieső férfimunkaerőt pótolni, Magyaror-

szág ezután viszont egy egyedinek mondható utat járt be. A nőknek a szocializmusban mintegy kötelező volt munkába állniuk, ez nem teljesen szabad döntésből fakadt, a rendszerváltás után létrejövő

nagymértékű munkanélküliség miatt azonban sokan inkább otthon maradtak a gyerekekkel miután állás nélkül maradtak. Ez nem jelentett számukra akkora problémát, mint a férfiaknak, folytatta Rohr. Magyarország és Kelet-Európa mindig is konzervatívabb nézeteket vallott, mint Nyugat-Európa. A rendszerváltás után olyan közvélemény-kutatási eredményeket vártak, ami jelzi, hogy a társadalom a nyugati kultúra és liberalizáció felé közelít,

ehhez képest tartósan megmaradt a hagyományos családmodell és értékrend preferálása a társadalomban egységesen mindkét nem részéről.

A 2000-es évek elején rendeződött a helyzet a munkaerőpiacon,

volt újra hely a nők számára is, ennek ellenére továbbélt a korábbi szerepmegosztás igénye. Tehát a férfi legyen a családfenntartó, a nők szívesebben maradnak otthon a gyerekekkel, ezt jelenlegi statisztikák is alátámasztják. Kevés a kifejezetten karrierista nő Magyarországon, habár több nő végez a felsőoktatásban. Önmagában ez azért lehet probléma a férfiak számára, mivel nehezen tolerálható részükről, ha a társuknak magasabb a végzettsége - szögezte le Almási Kitti. Hosszú távon ez

egy mozaikcsaládban, hogy nem lehet egyértelműen tudni, hogy milyen hatások befolyásolták a következő generációt, nehéz olyan kimutatást végezni, ami helyes képet adna. Az élettársi kapcsolatokban nagyobb a valószínűsége az újra szétválásnak is, és ezekben a státuszformákban fordulnak elő a legnagyobb számban mozaikcsaládok. Legtöbbször kérdéses ilyenkor a felelősségvállalás megoszlása a két apa között, mivel többségben nők az egyedülálló szülők. Az elvárt apaképek, a családi minták

a leginkább itt zavarosak, hiszen az özvegyiséggel ellentétben létezik egy konkurens mintát adó személy is a családban. Kérdés, hogy a vezetés ilyen helyzetben kinek a kezébe kerül, és ki mennyit foglalkozik a gyerekekkel.

Általában véve foglalkozik a családon belüli szerepmegosztásokkal Spéder Zsolt szociológus, demográfus, a Népeségtudományi Kutatóintézet igazgatója „Ellentmondó elvárások között... Családi férfiszerepek, apaképek a mai Magyarországon” című 2011-es tanulmányában, ahol mélyrehatóan vizsgálta, hogy a közvélemény milyen családi szerepeket vár el leginkább a férfiaktól. Elemzéseinek egyik következtetése, hogy a közvélemény a férfiakkal szemben kettős elvárásrendszert támaszt: egyidejűleg tartja szükségesnek a hagyományos kenyérkereső szerep betöltését, ugyanakkor igényli az apa részvételét is a gyermeknevelésben. A megkérdozettek fele ötvözné a hagyományos és modern férfi szerepet. Egy kerekasztal beszélgetésen a „Férfi a XXI. században” címmel elhangzott, hogy a nőknek is nehéz megfelelni: felmérések szerint a nők nagy része szimpatikusnak tartja, ha egy férfi segít a házimunkában, a gyerekek nevelésében, akár lelkesen részt vesz a pelenkázásban is, de sokkal kisebb részük tartja ezt férfiasnak. Kérdés tehát: a férfiak szimpatikusak vagy férfiasak legyenek inkább? Almási

Kitti szerint nem ciki, ha egy férfi pelenkáz, emiatt nem lesz kevésbé férfiasnak titulálva, igaz, Magyarországon kevésbé jellemző a szerepek nagyobb mértékű felcserélése. Azaz ritka, hogy egy férfi maradjon otthon a gyerekekkel, és ő végezzen több házimunkát otthon. Érdekes, hogy Rohr Adél szerint az otthoni teendőik területén lenne igény a legnagyobb változtatásra. A csavar ebben az, hogy ezt a nők inkább a társadalom egészére értették a kutatások szerint, saját kapcsolataikban általában elégedettek voltak. Az új egyensúly is csak az egyes családokon belül alakítható ki megfelelően, nem pedig társadalmi szinten.

Nagyobb a befolyása a környezetnek a párkapcsolati típus megválasztásában, itt nagyobb nyomást jelentenek a külső elvárások. Amíg közjegyző előtt hitelesített élettársi kapcsolat inkább csak jogi szinten, a vitás helyzetekben bír jelentőséggel, addig az összeköltözéses együttélést a hozzátartozók általában egyfajta próbaházasságnak értelmezik. Sokszor éppen a rokonok javasolják, hogy előbb csak éljenek együtt a felek, korábban inkább a házasságot javasolták már a kezdetektől a hozzátartozók. Ebben egyértelműen nyugati hatás érvényesül, a liberalizált társadalomban egyébként láthatóan nagyobb a gyermekvállalási kedv, érvel Rohr, de nem elhanyagolható a kedvező gazdasági helyzet sem ezekben az országokban, ami ideális háttérrel biztosít. Az egyetlen kakukktójszának Németország tűnik. Itt rugalmas, modern társadalom mellett is egyre csökken a gyermekvállalási kedv. A kettős kutatási eredményeknek talán az is lehet az oka, hogy ebben az országban egyszerre volt jelen a szocialista és kapitalista társadalom, ezért történelmileg is egyedi az összkép. A nyugati társadalom másik „terméke” a metroszexuális férfi mint minta. Nem összekeverendő ez a típus transzszexuális vagy biszex beállítottsággal! Ezek a férfiak csak jól öltözöttek, kínosan ügyelnek a hajuk megfelelő kinézetére, és többször töltöttek a tükör előtt, mint a női nem képviselői naponta. Mellesleg a célközönség náluk változatlanul a nők. Azokkal sem szabad őket összetéveszteni, akik manapság több időt szánnak az apaszerepre - hívta fel a figyelmet Almási. A nagyvárosban felkelhető új irányzat tagjai inkább egyedülállóak. Nyilván, hiszen család mellett nem jutna ennyi idő a tükörre... Mindkét szakértőnk egyetértett abban, hogy a nemi identitást nem befolyásolják a szerepváltozások, azaz a nők nem lettek férfiasabbak, és a férfiak nem nőiesedtek el. Elfogadott itthon a gyerekei mellett dolgozó anyuka, és a gyerek miatt szabadságot kivevő férfi. A szexualitás terén abban vehető észre inkább a változás, hogy a nők ma már sokkal inkább akarják az együttléteket, ami néha sokkal követelőzőbb magatartáshoz is vezet. Egy probléma legalább biztosan eltűnt: nem mondják a nők párjuk közeledésekor, hogy fáj a fejük!

Alternatív fehérjeforrás

Rovarok a menüben

Azok, akik szeretnek húst enni, nem fognak örülni annak, hogyha 20-30 év múlva pörkölt helyett már lehet, hogy csak citromfűvön érlelt hangyát fognak találni a tányérjukon. Van, ahol ez már nagyon divatos, de többnyire még csak a szárnyait bontogatja az új irányzat.

VODICSKA BABETT

Az okostelefon után jöhet az okosház, a kertben ugráló okoskutya és a fehérjedús rovarmenü. Hogyan fog kinézni egy átlagos hétköznapiunk a jövőben? Ágyunk az alvás megfelelő időszakában, a REM fázisban kellemes hanghatásokkal ébreszt minket, hogy véletlenül se legyünk fáradtak, majd bemelegíthetjük az autónkat már a konyhából, ha éppen tél van. Ehhez csak egy távirányítóra lesz szükségünk, és ugyanezzel a mozdulattal már indíthatjuk is az ételnyomtatást a teljesen gépesített konyhánkban. A technológia ilyen irányú fejlődése egyébként már 50 éve, 1964-ben terítéken volt. Isaac Asimov úgy képzelte el, hogy minden háztartásban teljesen automatizált konyha lesz, és vezető nélküli autókkal járunk majd. Nem is tévedett akkorát, hiszen már évek óta tesztelik az önvezérlő autókat Amerikában, és több kutatás igazolja, hogy sokkal biztonságosabbak, mert több mindent érzékelnek, mint egy sofőr. Ki más lenne emögött, mint a Google - talán az ő jóslatuk is beválik hamarosan, és ők lesznek a világ harmadik agyféltekéje.

A high-tech ételkészítést is hasonlóan álmodta meg Asimov, mint amerre ma haladunk. Az előre programozható sütő és kávéfőző gyakorlatilag már banális kérdés, és a gyorsan előállítható, nyomtatható ételeken is dolgoznak már. Egy spanyol cég ételalapanyagokkal dolgozva pizzákat és más futurisztikus formájú élelmiszereket printel. A fejlesztők szerint „nem az a céljuk, hogy elvegyék az emberek kedvét a hagyományos főzéstől, csupán az időigényes, macerás feladatok automatizálását akarják megoldani a technológiával”. Azt nem tudom, ízre milyen lehet egy ilyen kreáció, de az igazi

háztáji húslevesrel kétlem, hogy felvenné a versenyt. Az élelmiszeripar számára viszont mértékadó alternatívát jelenthet a nyomtatott ételek előállításánál, ha a fehérjeforrást a hús helyett más forrásból tudják biztosítani. Itt jönnek képbe a rovarok, amik nagyon gyorsan szaporodnak, és tele vannak fehérjével. Fenntartásuk nagyon olcsó, szintén Amerikában egy tenyésztő néhány szobába telepített be szöcskéket, és azóta is komoly beszálítónak számít: havi 150 kg-ot ad

tás egyre kisebb réteg kiváltsága lesz. Akár teljesen kikophat a mindennapi étkezésünkől egy évszázadon belül - állítja. Nehéz elképzelni az életet pörkölt helyett rovarral, ám sokkal természetesebb válasz ez az élelmiszeriparban később bekövetkező hiánynya, mint például a génmanipuláció. A módosított növényekkel szintén azt a célt kívánták elérni, hogy minél nagyobb terméshozamot produkálhassanak az egyes fajtáknál alkalmazkodva a táguló piac igényeihez.

el belőle. Rab Árpád jövőkutató szerint a Föld lakosságának további növekedése és a takarmánynövények termesztését érintő klímaváltozás miatt a hús ára emelkedni fog, így a tömegek az olcsóbban megtermelhető zöldségek, gabonák felé fordulnak majd, a húsfogyasz-

De teljesen biztos, hogy rohamos ütemben fog nőni az európai lakosság? A népesség száma Afrikában (31%) nőtt leginkább, míg Európában legkevésbé (2%). Kelet-Európa lakossága 1993 óta folyamatosan csökken. Az Egyesült Államokban ugyanez a helyzet. A lakosság

kevesebb, mint egy százalékkal nő évente. Még Kínában is egyre apad a növekedés üteme, és ma már csak néhány százalék. Éppen azokon a területeken kismértékű a növekedés, ahol az ilyen jellegű kutatások leginkább zajlanak. Általános jelenség, hogy a fejlődő országokban végbemegy egy népességgrobbanás, mivel az életkörülmények javulásával több kisgyermek életben marad, a születések száma viszont még nem vesz fel el alacsonyabb értéket. Később viszont, az utolsó szakaszban a termékenység és a halandóság egy új, alacsony szinten ismét egyensúlyba kerül, a népességszám stabilizálódik - írja Spéder Zsolt egy tanulmányában. Ez is lehet az oka annak, hogy néhány modernizálódó országban intenzíven nő a lakosság száma, az előbb kiemelt területeken viszont már beállt az új egyensúly. Az sem biztos, hogy feltétlenül tücskökre lesz szükség a megnövekedett igények kielégítésére. „A hús pótlására sokkal földhözragadtabb megoldásokat látok reálisnak még a szegényebb országokban is: az ízesített szója vagy a sok kiaknázatlan tengeri herkentyű előbb lesz soron, mint az ízeltlábúak.” - fogalmazott Spéder. A világ különböző pontjain lévő kulturális különbségek is gátat szabnak a rovar-trend terjedésének. Ázsiában és Afrikában mindig is aktív résztvevője volt az ételeknek egy hernyó, hangya vagy más begyűjthető állat. Afrikában a sós vízben főtt sáskát szeretik, Madagaszkáron az óriáscsótányt, Kínában ingyenc edelnek tekintik a selyemhernyó lárváit. Az Ausztrál őslakók desszertként fogyasztják a mézhangyát, Dél-Amerikában pedig hétköznapi étel az óriáscincér és a madárpók.

Európában ez nincs benne a közizlésben. Sokkal nehezebb megkedveltetni egy idegen ízvilágot a helyi-ekkel, mint újat alkotni a megszokott alkotóelemekből. A gyermekkori emlékek és az akkor megszokott

csípős paprika. Szervezetünk is így fejlődik ki idővel, a különböző alapanyagokkal szemben is így leszünk ellenállóak, vagy éppen allergiásak rá. A másik tény, hogy el is idegeníthetjük ekkor magunkat olyan ételektől, amikre egyébként testünknek szüksége lenne, és minden gond nélkül meg is tudná emészteni. Kutatások igazolják, hogy abban a családban, ahol például nem fogyasztanak annyi zöldséget, ott a gyerekek sem szívesen fogyasztják felnőtt korukban. Egy ismeretterjesztő műsorban volt szó egy férfiról, aki még megfogni sem szívesen fogott meg egy zöldséget a műsor elején, teljesen idegenkedett ettől, mivel a kezdetekben nem szoktatták rá. Ez egy nagyon extrém példa, remélhetőleg nem sok ilyenrel találkozhatunk a hétköznapiak során, mégis bizonyítja, hogy a nevelés ezen a területen is mérvadó, de tudatosan megváltoztatható.

Esély tehát van arra, hogy nyissunk a rovarok felé, a képességeink is megvannak hozzá, de nem biztos,

”
Az előre programozható sütő és kávéfőző gyakorlatilag már banális kérdés, és a gyorsan előállítható, nyomtatható ételeken is dolgoznak már.

hogy szükség lesz erre. A fejlett társadalmakban egyre kevesebb nehéz fizikai munkát végeznek, és a digitalizáció még inkább növeli a kényelmi fokozatot. Ez kevesebb tápanyagbevitelt és kisebb proteingényt jelent. „A fejlett világban így egyre kevesebbet eszünk majd, ugyanakkor a jólét miatt a minőség egyre fontosabb lesz az emberek számára” – fejtette ki Rab Árpád. Szakértőnk szerint megfigyelhető lesz egy visszatérés a természetes módon előállított prémium élelmiszerekhez, a mérleg másik serpenyőjében viszont ott tornyosulnak alternatívaként a szintetikusan előállított ételek. Létezik Kínában már szintetikus tojás, mesterséges cukorral is nap mint nap találkozunk, mégsem ez lesz a jövő, állítja. „Ez a technológia nagyon drága lenne, főleg azoknak az országoknak, ahol már most nagy az éhínség. A semmiből pedig nem lehet valamit gyártani, egy 3D nyomtatóhoz is valamilyen forrásanyagra van szükség. Az egyedüli hely, ahol ennek a kutatásnak biztosan nagy jelentősége lesz, az űrkutatás. Ott ugyanis még az is megéri, ha egy nyomtatóval egy kicsit kevesebb mennyiségű hozzávalót kell odaszállítani” - tette hozzá. A problémák nagy része tehát nem fog változni évtizedek múlva sem, kivéve hogy addigra ivóvízből akkora hiány keletkezik, amit pótolni szinte lehetetlen lesz.

Megkérdeztük

Hogyan hozod magad formába a strandszezonra?

Széphalmi Dóra

Én mindig futni szoktam, legtöbbször otthon. Vidéki vagyok, így egyszerűen csak kimegyek az utcára, mert nincs forgalom. Ha tehetem, legalább hetente háromszor fél órát futok, e mellé erre a félévre pedig felvettem egy testnevelés órát is. Így még pluszban hetente egy órát kondizom. Nyaranta jóval kevesebbet eszem, mint máskor, és nekem már önmagában ez is hozzájárul a formában maradáshoz.

Penczi Anna

Már évek óta jógázom, bár volt egy egyéves kihagyásom, de most újra elkezdtem kicsit intenzívebben. Idén felvettem testnevelési tárgyként is, de azért otthon is szoktam gyakorolni. Az internet segítségével fejleszttem magam. Idén tervbe vettem, hogy elkezdek futni is.

Fernengel Bálint

Szerencsére nem kell magam formába hozni, mert másodosztályú kosárlabda játékos vagyok Törökbálinton az MTK-ban, ezért év közben végig jó erőben kell lennem. A bajnokság júniusig tart, így akkorra pont jó formában vagyok a nyárhoz, és az már a pihenésről szólhat, hogy a következő évben is legyen elég energiám. Speciális étrendet nem tartok, csak egy kicsit odafigyelek arra, hogy mit eszem. Próbálok az egyszerű szénhidrátokat elkerülni, és minél több

fehérjedús ételt enni.

Bárány Dóra

Én általában sokat szoktam mozogni, már a gimnázium alatt is futottam, és futóversenyeken is részt vettem, néptáncoltam is, habár nem versenyszinten, csak hobbiként. Mikor elkezdtem az egyetemet, akkor lecsökkent a szabadidőm, így most már csak a tavaszi meg az őszi kellemesebb időkben szoktam kijárni futni, illetve a Jógaközpontban szoktam gyakorolni. Különleges diétát nem tartok, igazság szerint már annak örülök, ha nem eszem meg táblányi Milka csokit.

Kovács Ármin

Jelenleg járok tesi órára, azon belül is röplabdára. Nagyon szeretem ezt a sportot, így ez már a hatodik félévem ebből. Ezen kívül konditerembe szoktam járni hetente egyelőre kétszer, aztán majd meglátjuk. Mostanában ezzel a kettővel foglalkozom. Fogykúrázni nem szoktam, nem követek semmilyen speciális étrendet, csak próbálok odafigyelni, hogy ne egyek túl sokat semmiből.

Magyar Norbert

Szerintem fontos, hogy az ember alapvetően változatosan és egészségesen étkezzon, erre próbálok én is törekedni. Sportolni sokfélét szoktam, most is éppen egy squash órára megyek. De ezen kívül sok időt töltök a friss levegőn is, gyakran kirándulok, túrázom egyedül vagy a barátaimmal legtöbbször a Bakonyban. Szoktam kutyát is sétáltatni, bár nem tudom, ez mennyire számít sportnak. Szeretek gombászni is, valamint az élővilágot – fákat, növényeket – tanulmányozni.

Nagy Marcell

Ha a szellemi formára gondolsz, akkor az a tervem, hogy a programozást fogom gyakorolni. Végzős matematikus hallgató vagyok, és erre most egy kicsit jobban rá kellene gyűrnöm. Ha lesz rá lehetőségem, akkor még dolgozni is szeretnék a nyár folyamán. Ha pedig a testi formáról beszélünk, versenyszinten nem űzök semmilyen sportot, de konditerembe szoktam járni, nyáron pedig otthon kenuzom meg biciklizem. Régebben több időm volt ezekre, mióta egyetemre jöttem, sajnos már nincs annyi szabadidőm.

Trautmann Laura

Én a Sportközpontot szoktam ilyenkor használni, azon belül is a cardio termet, jövő héten kezdem is az edzést. Mindenkinek tudom ajánlani ezt a helyet, nagyon jók itt a gépek, zsírégetéshez pont megfelelőek. Többen is lehet járni, így erőt is tudtok egymásnak adni, hetente egyszer-kétszer nagyon hasznos. Persze vannak olyan időszakok, amikor nagyon sokan vannak, ilyenkor kicsit rossz öltözködni, meg nem minden gép szabad, de vannak kifejezetten jó alkalmak is, szerintem például a hajnali órák. Mivel egyébként is korán kelek, így sulis előtt jó elmenni és edzeni egy kicsit.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: ISTVÁN ADRIENN

FOTÓ: KORONCZI RICHÁRD

Mire elég a félévi szünet

BSc és MSc között

A Bsc képzés végeztével számos hallgató folytatja a tanulmányait mesterképzésen. A rendszer felépítéséből adódóan olykor lehetőség van kihagyás nélkül is elkezdeni ezt a szakaszt, előfordulhat azonban olyan eset, amikor egy fél év szünet keletkezik a két „félidő” között. Felmerül a kérdés: hogyan lehet hasznosan eltölteni ezt a kényszerpihenőt?

BEDŐ BALÁZS

Az említett helyzet sokkal könnyebben előállhat, mint gondolnánk. Elég például egy olyan tantárgyból csúszni az utolsó félévre, amelynek a vizsgája későbbi időpontban van, mint a tényleges szóbeli záróvizsga, amin abszolutorium nélkül nem vehetnének részt. Amennyiben jelenünk mesterképzésre, úgy a szóbelin lényegesen korábbi időpontra oszthatnak be, mint egyébként, ennek pedig különösen a téli időszakban van jelentősége, ugyanis ekkor szinte csak órákban mérhető a felvételi dokumentumok csatolására fordítható idő. Óhatatlanul döntéshelyzetbe kerül a diák, hogy a diploma minél előbbi megszerzése a fontos, vállalva az említett üresjáratot, vagy mintegy huszonegyre lapot húzva bevállal egy megajánlott jegyre alapozott felvételi taktikát, ami kudarc esetén további hosszabbítást jelent az alapképzésben. A Villamosmérnöki és Informatikai Kar hivatalos oldalán található javaslat szerint ha a hallgató kihagy egy félévet, és csak ősszel jelentkezik MSc-re, akkor lehetősége van például szakmai gyakorlatot végezni, külföldi tanulmányútra menni, esetleges elmaradásokat pótolni. Ezek a lehetőségek kétségkívül hasznosabbak, mint otthon számolgatni a fűrészpáros tapéta kitüremkedéseit, ugyanakkor a lista tovább bővíthető néhány praktikus ötlettel és tanáccsal.

Munka

Bár még fülünkben csenghet a diplomaosztó ünnepség fúvószenekarának sajátos „Oh happy day” átirata és talán még az ünnepi ebéd ízeit is élénken fel tudjuk idézni, kétségkívül a legkézenfekvőbb ötlet az, ha azonnal készpénzre váltjuk az évek során könnyekkel és verítékekkel megszerzett tudást. Tekintettel a nem is olyan távoli jövőre, érdemes olyan állásban gondolkodni, amely igazodni tudna a nappali tagozat által megkövetelt speciális időtervhez. Ez manapság egyre több helyen elérhető opció. A mesterképzés előképe egyfajta védőháló is lehet, hiszen akkor sincs tragédia, ha nem tudjuk igazán

megvetni a lábunkat a szakmánkban. Mindezek mellett hasznos, ha kellőképpen tájékozódunk az egyes pozíciók elvárásairól, hogy pótolni tudjuk az esetleges hiányosságainkat, hiszen az egyetemi évek inkább egy általánosabb szaktudást adtak. Bár az többszövi elvárt tapasztalatot nem pótolja egy pár hónapos gyorstalpaló, de néhány kisebb lélegzetvételű igényt kielégíthetünk önmagunk továbbképzésével.

Felvételi

Nem szabad elfeledkezni a nagy szabadság közepette arról, hogy tulajdonképpen miért is keletkezett ez az új az egyetemi tanulmányainkban. Bizonyos esetekben, például ha az alapképzésben tanult szak mester-változatát szeretnénk elvégezni, a felvételi hasonló vagy éppen ugyanolyan, mint a záróvizsga volt. Ez azonban nem szabad, hogy könnyelműsége csábítson. A több hónapnyi szabadság tökéletesen megfelel az alapos felkészülésre (és felejtésre), ezért nem árt időben elkezdni barátkozni a felvételi anyagával.

Jogosítvány

Napjainkban egy jogosítvány meglete szinte alapvető igény akár munkáltatói szemszögből, akár a saját kényelmünk érdekében. Kiváló alkalom az egyébként időigényes autóvezetői tanfolyam elvégzése a két képzés közötti fél év. Egyrészt a KRESZ elméleti vizsgájára tudunk nyugodtan és alaposan felkészülni, másrészt előny, hogy a gépjárműoktatóval szabadabban tudunk időpontot választani a gyakorlati órák lebonyolításához. Ráadásul a vizsgaalkalmakra sem kell külön szabadságot kivennünk.

Nyelvtanulás

Bár a nyelvvizsga ma már nélkülözhetetlen a diploma megszerzéséhez, mindig van hova fejlődni. Ha van olyan nyelv, amit már tanultunk korábban, de csak néhány éven keresztül, akkor érdemes lehet inkább azt felerősíteni ez idő alatt, mintsem egy teljesen új nyelvet elkezdni. Emellett szakmai nyelv tanulásában is lehet perspektíva, a munkáltatók ugyanis sok esetben igénylik a megfelelő szakmai nyelvtudás meglétét.

Utazás

Nem szabad elfeledkezni a kellemesről sem, hiszen egy ekkora mértékű szabadság során juthat idő a kapcsolódásra, az egyetemi hajtás kipihenésére is. Ha rendelkezésre áll a megfelelő tőke hozzá, az utazás egy remek alternatíva lehet akár tanulmányi célokat kitűzve, akár a kapcsolódást a középpontba állítva. A szabadabb, kötelező időpontválasztás és szervezés a repülőjegyek árában is előnyünkre válhat.

Jó tudni

A jogviszony lejártával, amely általában két hónappal a befejezést követő félév kezdete után van, néhány dolog megváltozik. Megszűnnek a diáklét nyújtotta kedvezmények az utazásban és az élet más területein. Emellett gondolni kell a TB-re is, ugyanis jogviszony híján azt is magunknak kell intézni egészen addig, amíg munkát nem találunk, vagy nem lesz újra aktív jogviszonyunk. Érdemes ezeket az ügyeket időben elintézni, hogy később ne legyen kellemetlen meglepetés.

Hozd magad formába

Minden a sportON múlik

Ahhoz, hogy teljes mértékben jól érezzük magunkat a bőrünkben, időben kell elkezdenni a nyári formába lendülést. A tökéletes edzésforma után kutatva azonban elbizonytalanodik az ember: aerob, anareob, kardió, intervall edzés...

csupa definiálatlan fogalom, ami mind magyarázatra szorul ahhoz, hogy utána pontosan meghatározható legyen a kitűzött célhoz illő mozgásforma. Létezik tuti zsírégető sport? Van leghatásosabb?

KUN ZSÓFIA

Szaklapokat olvasva, edzőkkel beszélve az embernek rá kell jönnie, hogy a formálódás alappillére a jó anyagcsere, amihez elengedhetetlen az egészséges étkezés, rengeteg folyadék és rost fogyasztása. Ha számokban kellene kifejezni ennek arányát, 70%-ban múlik az étkezésen a sikeres fogyás, míg csak 30%-ban a mozgáson, legyen az bármennyire gyakori vagy intenzív.

Viszont, ha felismerjük a sport fontosságát, az már fél siker. Ott kezdődik az igazi út, mikor nekivágunk a napi rutinba építésnek. Az egyetemi évek alatt előfordul, hogy teljesen kiesünk a korábbi testnevelés órák ritmusából, így

a mozgás előkészítéseképpen a leghatékonyabb felkészülési mód az egy hónapig tartó állóképesség növelő, alapozó időszak beiktatása. Ebben a négy hétben a fokozatosság elvét követve olyan mozgásformák végzése javasolt, melyeket aerob jelzővel illethetünk. Ilyenek mondható az a tevékenység, melynek során szervezetünk oxigén felhasználás segítségével égeti el a felhalmozódott zsírt. Gyakorlatban azon tevékenységeket sorolhatjuk ide, legyen szó kocogásról, szobabiciklizésről vagy akármilyen kardió jellegű, tehát nem súlyozós edzésről, mely végzése során a pulzusszám alacsony tartományban, átlagosan 120 és 140

között marad, tehát akár az ember beszélgetni is kényelmesen tudna mozgás közben. Ha valaki becsülettel megalapozza állóképességét a felkészülési időszakban, heti 2-4 edzéssel, egyenként legalább 40 percnyi időtartamú sport beiktatásával érzékeli, hogy már nem okoz gondot felmászni a K épület 4. emeletére, amikor elromlik a könyvtár felőli lift.

Az igazi alakformáláshoz a hiedelmekkel ellentétben szükség van anaerob sport végzésére is, mint például a súlyozós edzések rendszeres gyakorlása, mind a férfiak, mind a nők számára. A gyengébbik nemnek nem kell attól tartania, hogy a súlyok használata ízléstelen

megjelenést kölcsönöz majd neki, hiszen az izmok olyan mennyiségű növeléséhez, amely a ruhaméret növekedésével jár, kiegészítő szerekre van szükség, míg egy rendszeres, egészséges, súlyozós edzés szálkásít, csupán formálja a testet.

Ha kevesebb időt tudunk a rendszeres mozgásra fordítani, illetve már unalmassá válik az alacsony intenzitású kardió edzésünk, stabil állóképesség mellett bátran végezhetünk intervall típusú mozgást, amely már 20-25 perc ráfordított idővel is meglehetősen hatékony. Ennek a nyitja abban rejlik, hogy a viszonylag rövid időszakok váltakozásával felpörgeti az anyagcserét, így az aktív mozgást követően akár 24-48 órán keresztül is kifejti jótékony hatását. Az intervall edzések gyakorlati végzése nem más, mint 1-2 perces időközönként változtatni a megterhelő magas intenzitású, „mindent beleadós” mozgást és a pulzus megnyugtatósára szolgáló visszafogott időszakokat. Ebből adódóan intervall edzést lehet végezni futással, kerékpározással, úszással, gyakorlatilag mindennel, amivel egy aerob edzést végezne az ember.

Összességében azt mondhatjuk, hogy az alakformálási célokért tenni kell mind az étrenddel, mind a mozgással, melyet célszerű eleinte gondosan megalapozni, majd kedv és idő függvényében a választott módon szinten tartani. Minden kezdet nehéz, de érdemes belevágni most, hiszen, ahogy a tapasztalatok bizonyítják, négy hét kell ahhoz, hogy észrevedd magadon a változást, nyolc, hogy a barátaid is meglássák, és tizenkettő, hogy mindenki más is felfigyeljen rá.

Újrakezdőknek ajánljuk

Hajrá, bajnok! 1. rész – Íjászat

Sok oka lehet, hogy valaki abbahagyja korábban űzött sportját egyetemi évei alatt: megsérült, megunta, vagy épp nincs már rá ideje. Új cikksorozatunk célja bemutatni olyan sportágakat, melyek könnyűszerrel elkezdhetőek és sikeresen űzhetőek akár 20 éves kor felett is.

MILE MÁRIÓ

Íjjal és nyílvezzővel az emberek többsége sportnapokon, majálisokon és nyári táborokban egészen biztosan találkozott. Ennek ellenére valami oknál fogva az íjászat nem tartozik a népszerű sportok közé. Még úgy sem, hogy az utóbbi néhány évben kevés sportág kapott akkora reklámot ajándékba, mint az Éhezők viadala c. triló-

gia filmadaptációja, amely egyes amerikai egyesületek beszámolója szerint átmenetileg megtriplázta a tagok számát. Azonban hiába minden filmes vagánykodás, hiába az indiánkönyvek, hiába, hogy az íjászattal mindenki találkozik élete során így vagy úgy: versenyszerűen nagyon kevesen űzik. A kezdőkre váró sikerélmény

szempontjából ez viszont kifejezetten üdvös: egy országos bajnokságra vagy akár egy nemzetközi bajnokságra egyes szakágakban egyáltalán nem lehetetlen odaférni. Mindenki, akit az éremgyűjtés kicsit is motivál, örömmel tudatom, hogy megtalálta a sportját, az íjászatnak több szakága van (pálya-, terep-, történelmi-, vadász-, futás-, lovas- és 3D íjászat), és ezek versenyeit is íj kategóriánként rendezik meg (olimpiai, csigás, barebow, vadászreflex, longbow és történelmi). Emiatt az amúgy se sok induló szétzilálódik, a kezdők pedig nem vesznek el a tömegben. Ez nem csak a versenyekre, hanem az egyesületekre is igaz, tudtuk meg Laboncz Csabától, a Magyar Íjász Szövetség szervezési és kommunikációs igazgatójától. Biztosított minket arról, hogy mindegyik edző szívesen fogad új tanítványokat, és az érdeklődőknek nincs semmi más dolguk, mint kiválasztani a nekik tetsző szakágat, és felkeresni

bármelyik egyesületet, amelyik foglalkozik vele.

Az íjászat egyaránt előnyös azoknak, akik sportoltak mást, és akik egyáltalán soha nem sportoltak semmit. Hiszen elsősorban olyan elemekből épül fel, amelyek nem igényelnek lenyűgöző fizikai erőt: amikor megtanul valaki célozni, addigra pont elég erős is lesz a keze az íjhoz. Ezen kívül olyan tulajdonságokat erősít, mint például a koncentráció és a fegyelem, amelyek a munka és tanulás világában is hasznosnak bizonyulhatnak. Az időhiánnyal küzdők se veszítsék kedvüket, az íjászathoz csak egy ember kell (kivéve, ha az illető Tell Vilmos), miután egy edző segített nekünk elsajátítani az alapokat, csak rajtunk áll, hogy mikor és mennyit foglalkozunk az íjászattal.

Sportolni kell, de a közhiedelemmel ellentétben nem csak a futás-kondi-csoportos órák triumvirátusból kell válogatni, főleg ha már léteznek sportok, amikből bajnokok lehetünk úgy, hogy felnőtt korunkig nem is nagyon hallottunk róluk. Persze erre kicsi az esély, de ha a testmozgáson kívül sportsikerre is fáj a fogunk, akkor az íjászatnál jobb lehetőséget nem nagyon találunk.

Titkosítás a személyes adataink érdekében

Messzire esett az alma a biztonság fájától?

Az Apple cég fennállása óta megosztó jelenlét a számítógépek és mobil eszközök piacán, az idei év első felében azonban minden eddiginél messzebbre ment. Míg eddig technológiai téren voltak csatái más cégekkel, ezúttal egyenesen az FBI ellen álltak ki. A kérdés pedig igen súlyos: hol a határ a személyes adatok biztonsága és a terrorizmus közvetett támogatása között? A válasz még vár magára...

BEDŐ BALÁZS

Az okostelefonok életünk szerves részévé váltak. Az emberek elképesztő mennyiségű személyes adatot tárolnak rajtuk, például beszélgetéseket, fotókat, zenéket, jegyzeteket, naptárakat és kapcsolati információkat, pénzügyi és egészségügyi adatokat. Mindezek mellett különböző közösségi

oldalakon megosztják, hogy merre jártak, mit ettek, mit olvastak, olykor pedig még a politikai véleményüket is kinyilvánítják. A felhasználók azt várják el az Apple-től és más technológiai cégektől, hogy minden tőlük telhetőt tegyenek meg annak érdekében, hogy megvédjék a személyes adatokat.

S hogy miért került a szokásosnál is jobban előtérbe a személyes adatok biztonságának kérdése? A megértéshez a naptárunkat tavaly decemberig kell visszaporgetnünk.

A San Bernardino-i terrortámadás

2015. december 2-án a kaliforniai San Bernardino-ban a pakisztáni származású Syed Rizwan Farook és felesége, Tashfeen Malik terrortámadást hajtott végre. A lövöldözésben tizennégyen meghaltak, és huszonketten megsebesültek. A merénylet a 2001. szeptember 11-i események óta a legsúlyosabb ilyen cselekmény volt az Egyesült Államokban. A dzsihádisták körében forgó és az Iszlám Államhoz kötődő merénylőket a rendőri erők lelőtték. A nyomozás során számos elektronikai eszközt foglal-

tak le, köztük a páros férfi tagjának az iPhone 5c típusú készülékét, melyen iOS 9-es operációs rendszer futott. A nyomozók szerint fontos adatok találhatók a telefonon, és szerettek volna hozzáférni a készüléken tárolt iMessage üzenetekhez, képekhez, így kiderítve, hogy kaptak-e távolról utasításokat, vagy

terveztek-e más merényleteket. Az adatok megszerzésébe azonban beletört a bicskája az FBI-nak, így ez a készülék vált technológiai témában az utóbbi idők legtöbb vitát kiváltó eszközévé.

Az Apple szerepe

Az iPhone-ok titkosításának lényege, hogy a telefonban van egy hardveres kulcs, illetve ha a felhasználó megad egy jelszót, akkor abból képződik egy szoftveres kulcs, és a kettő együtt felel a titkosításért. Az FBI azt szerette volna elérni, hogy az Apple készítsen egy olyan speciális iOS verziót, melyben számos biztonsági részt kivesznek, hogy könnyebben hozzáférhessenek a telefonhoz. A cég ezt kategorikusan megtagadta. Az Apple együttműködésére több szempontból is szükség lett volna. Először is

azért, mert a nyers erő (brute force) használata a feltörésben önmagában is roppant időigényes. Egy hatkarakteres, számokat és betűket is tartalmazó, tehát alfanumerikus jelszó feltörése öt és fél évig tartana. Emellett a sikertelen próbálkozások számával arányosan nő a két kísérlet közötti késletetési idő. Amennyiben csak számokból áll egy jelszó, akkor is huszonkét óra az összes lehetőség végigpróbálása. Nyolc karakter esetén a szükséges idő exponenciálisan megnőne. Ha ez még nem lenne elég, az operációs rendszer tíz sikertelen próbálkozás után minden adatot töröl a készülékről, így a brute force önmagában is felejtős. Az FBI tehát két dologra kérte meg az Apple-t: tegyék lehetővé a tíz rossz próbálkozás okozta automatikus törlés kikerülését, illetve hogy elektronikusan próbálkozhassanak a jelszavakkal, ugyanis a készüléken végrehajtva lényegesen lassabb a folyamat. Kérésükben kiemelték, hogy egy speciálisan nekik készített megoldást szeretnének. Ez önmagában nem is lenne akkora gond, de ha jobban átgondoljuk a kérdést, látható, hogy az FBI ezek után bármikor hivatkozhatna erre az egyszeri esetre akár az Apple-nél, akár más cégekkel szemben. A Különböző dühbe jövőnk című film klasszikus példájával élve: ha a Szövetségi Nyomozó Iroda megkapná a kis piros autót, legközelebb már a hatalmas felhőkarcolóra fájna a foga. Arról nem is beszélve, hogy mekkora károkat okozna, ha ez a speciális megoldás netán kiszivárogná.

Mindenki kontra mindenki

A csatában két olyan klasszikus „varázsige” hívei csaptak össze, amelyek az utóbbi évtizedben meghatározóak voltak nemcsak az USA-ban, hanem az egész világon. A terrorizmus elleni harc

került szembe a személyes adatok és magánbeszélgetések védelmével. Noha az FBI bírósági végzést szerzett, amely kötelezi a gyártót a titkosítás feltörésének elősegítésére, Tim Cook, az Apple vezérigazgatója ezt megtagadta, és közleményben tudatta, hogy az eljárás veszélyezteti az ügyfelek biztonságát. Eközben jogi keresetet adott be a San Bernardino-ban elkövetett terrortámadás áldozatainak hat családtagja, de beadványukban ők természetesen a kormány mellé álltak. A Google, a Facebook, a Microsoft, a Snapchat, a WhatsApp és még sokan mások közleményben álltak ki az Apple mellett. Barack Obama ezzel szemben megjegyezte, hogy ha a titkosítás olyan erős, hogy nincs rajta egy ajtó, akkor hogy fognak elfogni egy olyan bűnözőt, aki például gyermekpornográfiával foglalkozik? Nem maradt ki a diskurzusból Edward Snowden sem, aki szerint az eset az utóbbi évtized legfontosabb témája a tech világban. Ez utóbbi vélemény minden kétséget kizáróan igaz.

Fejlemények

Bár az FBI azóta külső cég(ek) bevonásával sikeresen feltörte az ominózus készüléket, a vita ezzel még aligha ért véget. Leginkább kérdések maradtak hátra. Hány áldozattól számít évtizedes terrortámadás elég súlyosnak ahhoz, hogy minden eszköz bevethetővé válhasson a nyomozás során? Mennyire védhető egyáltalán az olyan felhasználók személyes adatainak a biztonsága, akik saját maguk önszántukból tesznek nyilvánosan közzé gyakorlatilag mindent, ami velük kapcsolatos? Ha egyszer eléri célját az FBI egy céggel szemben, akkor azután mindig feljogosítva érezheti magát a kiskapuk használatára? A válaszokat remélhetőleg hamarosan megkapjuk.

Simonyi Konferencia

Tudomány tizenöt felvonásban

A Simonyi Károly Szakkollégium tizenharmadik alkalommal rendezte meg éves szakmai rendezvényét, a Simonyi Konferenciát április 20-án.

LÁSZLÓ GÁBOR

MŰHELY

A Simonyi konferenciának idén is egyetemünk I épülete adott otthont, amelyben a tizenöt előadást párhuzamosan tartották. A esemény számos témában kínált programokat a tudományos érdekességekre fogékony publikumnak. Az érdeklődők megismerhették a PocketQube osztályú SMOG-1 műholdat, amely egy 5 cm-es kocka alakú, 175 gramm tömegű szerkezet. Dudás Levente, a Mikrohullámú Távérzékelés Laboratórium munkatársa előadásában elmondta, hogy a parányi eszközben az energiaellátó rendszer, a fedélzeti

számítógép, a mérőrendszer, a kommunikációs rendszer valamint egy UHF (430-860 MHz) sávban működő spektrum analízátor is helyet kapott. Raffai Péter, az ELTE Atomfizikai Tanszékének adjunktusa a gravitációs hullámokról tartott előadást, melynek elméleti alapjait 100 évvel ezelőtt Albert Einstein fektette le, és amiről mi is írtunk egy korábbi lapszámunkban. A jövő szerelmesei megtudhatták, milyen változások várhatóak a légi közlekedésben és az azt övező biztonsági protokollban. Felmerült például, hogy 2025-re a

repterekről eltűnhetnek a check-in pultok, és az úgynevezett trusted traveller-ek biztonsági ellenőrzés nélkül juthatnának a repülőgéphez. Emellett a közlekedés témájánál maradvá bemutakozott a nagyközönség előtt az Evopro Bus kft. által kifejlesztett Modulo buszcslád. Dékány Donát előadása pedig arra kívánt rávilágítani, hogy miként tud az elektromos mobilitás választ adni a jelenkor nagyvárosainak közlekedési nehézségeire. Az előadást követően a Modulo C68E elektromos autóbust élőkben is megtekinthették az érdeklő-

dők. Vásárhelyi Gábor, a CollMot kft. ügyvezetője az önszerveződő drón csapatok különféle felhasználási lehetőségeit prezentálta. Ez a téma különösen aktuális, ugyanis a drónok napról napra egyre nagyobb népszerűségnek örvendenek, ipari és kereskedelmi felhasználásukra pedig nagy igény mutatkozik. A felsoroltakon kívül szó esett még a víruskészítés kulisszatitkairól, a navigációs térképfrissítés jövőjéről illetve a digitális jólét témaköréről is. A konferencia előadásait a Budavári Schönherz Stúdió a korábbi évekhez hasonlóan élőben közvetítette, így azok is bekapcsolódhattak, akik valamilyen oknál fogva nem tudtak személyesen megjelenni. Aki pedig később szeretne elmerülni a felvételekben, az archívum segítségével azt is meglehet.

Alkalmazások segítenek az utazásaink során

Útikönyvek: papíron vagy képernyőn?

A világjáró hátizsákja majdnem olyan ígéretes titkokat rejt, mint a női retikül, az útikönyv azonban szinte minden utazó elmaradhatatlan kelléke. Vagy nem... Újabban se szeri, se száma az utazással kapcsolatos alkalmazásoknak, ám hogy ezek helyettesítik-e a hagyományos útikalauzt, arról megoszlanak a vélemények.

SEBŐK ORSOLYA

Pénz beszél...

Miközben szép lassan az élet szinte minden területe átkerül a képernyőre, a könyvkiadók lassan, de biztosan ereszthetik le a rolót – véli a Killing Batteries nevű utazóblog szerzője. Véleményével a szerző nincs egyedül, ami nem is csoda: az okosokra telepíthető alkalmazások előnyei megkérdőjelezhetetlenek. Mondhatni a készülék három az egyben: kommunikációs forrás, fényképezőgép és útikönyv (és még persze sok egyéb), ami egy kirándulás során egyáltalán nem mellékes. Még a megrögzött könyvbolondok is egyetértenek abban, hogy finoman szólva nem kényelmes, ha az ember vállát városnézés közben téglaként húzza le a több száz oldalnyi iromány, ám az alkalmazások állandó frissülése sem elhanyagolható tényező. Míg egy útikönyv már a kiadás pillanatában „elavult” (legjobb esetben is fél év telik el az író élményei és a nyomtatott változat születése közt), addig az alkalmazásokat – nem ritkán közösségi alapon – folyamatosan frissítik, így azonnal tájékozódhatunk a nyitvatartási idő megváltozásától kezdve a forgalmi akadályokig mindenről. A térképek a GPS-nek köszönhetően nem

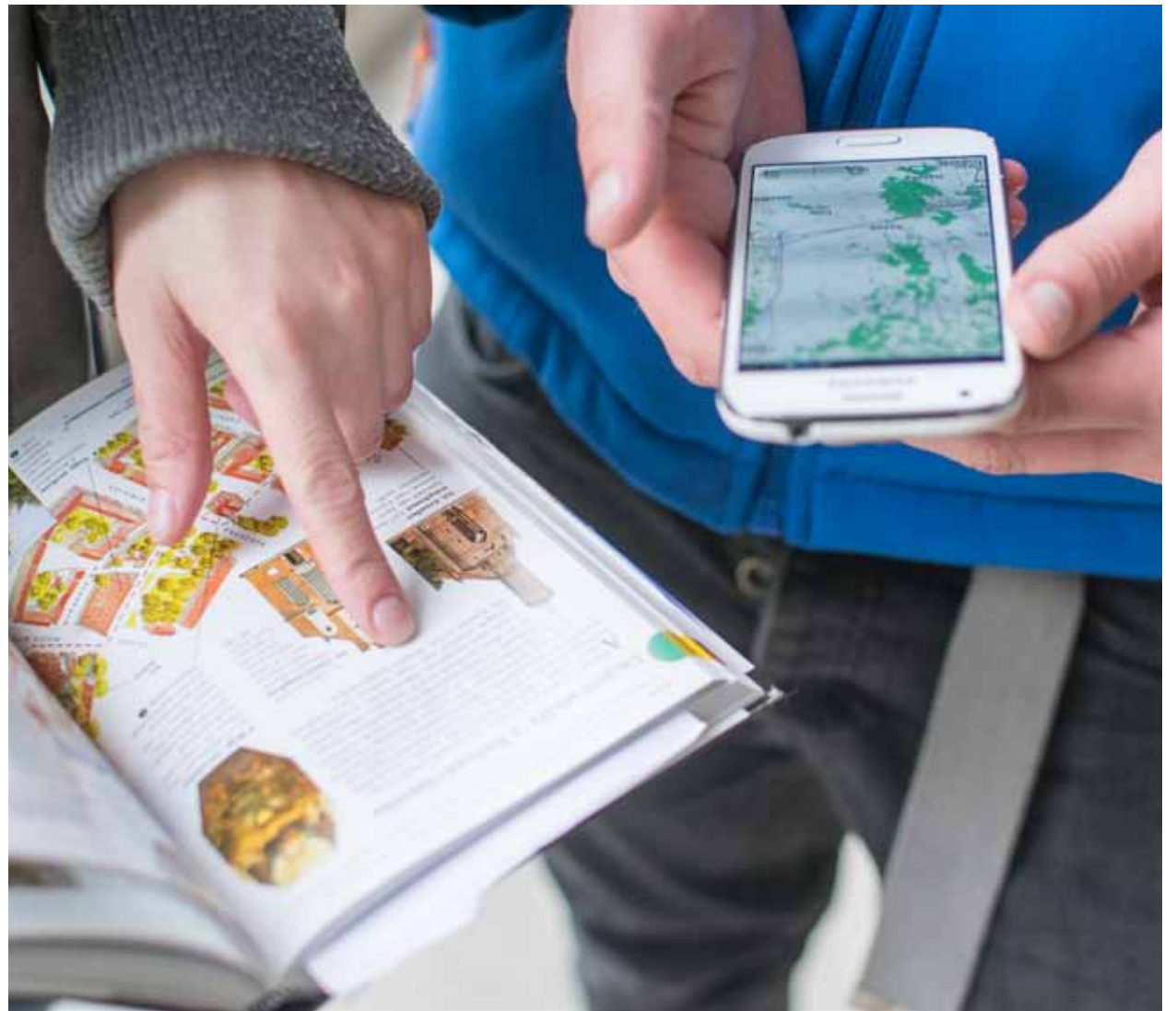
csupán a látnivalók helyét mutatják meg, hanem azt is, hogy mi hol vagyunk, és valljuk be: ez sokunknak kulcskérdés. Azt azonban még a saját érdemeiket hirdető könyvkiadók is belátják, hogy egy dologgal képtelenek felvenni a versenyt: az árakkal. Bár az utazóalkalmazások közt számtalan ingyenes változat elérhető, még a pénzért vásárolhatóak is messzemenően olcsóbbak, mint a nyomtatott változatok.

Tehát csak könyvfétiseseznek?

Ezen előnyök ellenére nem minden utazó viszi papírgyűjtésre az útikönyvet. Persze akadnak olyan perverzok, akiknek a könyv illata, érintése okoz örömet, sőt olyan is előfordul, aki úti jegyzeteit a margóra körmöli, ám ezeken a retro kollégákon kívül néhány gyakorlottabb turista is leveszi a könyvet a polcra. Az alkalmazások ugyanis – már terjedelmüknek fogva is – kevesebb információt rejtnek, mint nyomtatott párjaik, és a tartalom sokszor lekövethe-tetlen forrásból származik (ebből a szempontból egy pénzért vásárolt applikációban jobban bízhatunk, mint egy ingyenesben). Többen vitatkoznak azon, hogy egy kis kijelzőn pötyörészni időigényesebb-e, mint átlapozni egy könyvet, de a térképek kezelése telefonképernyő méretben határozottan macerásabb, hiszen csak a szűk környezet fér rá a monitorra. Ugyan egy klasszikus útikalauz akkumulátora örökké tart, némi rálöttyent ital sem tesz nagy kárt benne, és a szikrázó napfényben is kiválóan látszódnak az oldalak, a döntő érv itt is ugyanaz: mibe kerül mindez? A hajmeresztő roaming díjak mellett még az ingyenes alkalmazás is megdobja a költségvetést, hacsak nem kívánjuk vakációnk nagy részét hotspotok keresésével tölteni, (persze ma már itt sem ütközünk falakba: a Wifi Finder és barátai azonnal kiszolgálják az igényeinket).

Mégis mit?

Hogy a tájékozódáshoz milyen forrást érdemes választanunk, az az utunk céljától és időtartamától is nagyban függ, de néhány alkalmazás valóban megkönnyítheti a kirándulást. A TripAdvisor zöld baglya már sokaknak ismerős lehet a vendéglátóipari egységek kirak-tából. Ez az alkalmazás a felhasználói értékelések alapján állítja sorba az éttermeket, szálláshelye-

ket, látnivalókat, emellett térképekkel, tervezett sétákkal egészíti ki az utazást. Mivel az applikáció közösségi alapon működik, így aligha vált ki egy útikönyvet, de a nagyobb városokhoz tartozó letölthető anyagok az offline használatot is lehetővé teszik. Bár a TripAdvisort gyakran éri kritika a megbízhatatlan visszajelzések miatt, mégis a legnagyobb utazós

”
Többen vitatkoznak azon, hogy egy kis kijelzőn pötyörészni időigényesebb-e, mint átlapozni egy könyvet.

applikációvá nőtte ki magát, és a helyén kezelve gyorsan sok információhoz juthatunk.

A Triposo nevű alkalmazás már jóval közelebb áll a klasszikus útikalauzhoz. Anyagait a többé-kevésbé megbízható Wikipedia, WikiTravel, Open Streetmaps és a

ChefMoz Dining Guide oldaláról gyűjti, majd emészthető formában tárolja a felhasználónak, mindezt offline üzemmódban, így ismét megússzuk az internethasználatot. Bár még ez az app sem szolgál annyi információval, mint az útikönyv, a fontosabb látnivalókról korrektül tájékoztatja az érdeklődőt, így egy hosszabb városi kóborlásra kiválóan alkalmas. Egy dologra azonban készüljünk fel: mivel meglehetősen sok adatról van szó, az adott városokhoz kapcsolódó csomag (látnivalók, térképek, hotelek, éttermek, stb.) viszonylag nagy helyet foglal a készüléken.

A fenti két alkalmazáshoz hasonlóan ingyen juthatunk hozzá a Lonely Planet által fejlesztett Guides-hoz. A 70-es évek óta útikönyvekkel foglalkozó Lonely Planet neve már minőségi garanciát jelent – nincs ez másképp a mobilfelületen sem. Az információk megbízhatók, offline funkciók is elérhetők, illetve könyveikhez hasonlóan nem képekkel, hanem szöveges tartalommal igyekeznek felkelteni az utazók érdeklődését – ezzel egyben jelentősen csökkentve az app méretét is. A Guides árnyol-

dala az, hogy jelenleg csupán harminchét városról készült el a leírás, a lista azonban folyamatosan bővül.

Az alkalmazásokon túl

Az applikációk használata az útikönyvek mellett kézenfekvő, csakhogy a digitális útikalauzok sora itt még korántsem ér véget. A könyvpiac is igyekszik felvenni a versenyt az újításokkal: számtalan kiadó e-könyv formájában is elérhetővé teszi a köteteket, melyekhez a papír alapú változatnál jóval olcsóbban hozzájuthatunk. Az egyes fejezetek közt gyakran linkekkel lehet navigálni, a fontos részletek pedig könnyen kiemelhetők, könyvjelzőzhetők, így módon ezek a kiadványok egyfajta átmenetet képeznek a könyvek és az alkalmazások között.

Nem szabad figyelmen kívül hagyni az utazás témában írt blogokat sem. Ezek a személyes útleírások a külföldiek körében egyre inkább átveszik a régi útikönyvek szerepét, hiszen adott esetben a tárgyilagos leírás helyett egy érdeklődésükbe vágó szemszögből kaphatnak képet úti céljukról.

WWW.EHK.BME.HU

Oktatás, Juttatás, Pályázatok, Kollégium, Sport, Szabályzatok

www.facebook.com/bmeehk

EGYETEMI
HALLGATÓI
KÉPVISELET

www.ehk.bme.hu

MŰHELY

Ízig-vérig Nagykörút

Idén is volt Budapest100!

Hengermalom a belvárosban? Búvóhelyek a lakások alatt? Az idei Budapest100 rengeteg meglepetéssel szolgált azoknak, akik nyakukba vették a Nagykörut, és bejárták annak legérdekesebb épületeit. Az eseményt idén április 16. és 17. között a Petőfi hídtól a Margit hídig tartották, és közel 60 körúti épületről rántották le a leplet.

MELIS DÓRA

Idén hatodik alkalommal rendezték meg a Kortárs Építészeti Központ (KÉK) és az OSA Archívum szervezésében a budapesti épületeket ünneplő Budapest100-at, mely története során először nem a százéves házakra fókuszált, hanem egy várostörténeti koncepcióra. A változás oka az, hogy az 1916-os évben már tombolt a háború, és erre az időszakra nem igazán az építkezés, sokkal inkább a rombolás volt a jellemző. A szervezők végül a

Nagykörút 1870 és 1906 között épült házai mellett döntöttek, melyek tipikusan megtestesítik a kor épületeinek szabványait. Az érdeklődők kívül-belül megismerhették a Nagykörut: 58 házban tartottak bejárást, de lehetőség volt a lakókkal való ismerkedésre is, akik csípőből mesélték a különböző legendákat és történeteket. A gigantikus házünnep célja továbbra is az volt, hogy az eltérő társadalmi háttérű és generációjú embereket közelebb hozza egymáshoz.

A kétnapos rendezvény során háborús emlékekbe, kultúrtörténeti eseményekbe is beleláthattunk, de a szervezők rengeteg szakmai és kísérőprogrammal készültek.

A nyitott házak kínálatában igazi csemegékkel is találkozunk: a Ferenc körút 5-ben tartott esemény nem pusztán a ház megismeréséről szólt, de lehetőség nyílt a légópince megtekintésére is. Az épület

az '56-os forradalom egyik kulcsépülete volt, a háznak is megvolt a maga ellenálló csapata, a lakók sokszor napokig az ablaktalan, sötét pincében bujkáltak a harcok alatt. A Nagykörút valamennyi

”
Az épület az '56-os forradalom egyik kulcsépülete volt, a háznak is megvolt a maga ellenálló csapata

nyi létesítményéhez hasonlóan itt is megmaradtak azok a menekülőjáratok, melyeket szökés esetére építettek.

Az épület másik érdekessége, hogy itt lakott Kalmár Pál is, aki a világszerte öngyilkossági hullámot okozó Szomorú

vasárnap című dal előadója volt.

A látogatható építmények egyik legszebbike a Szent István körút 1. alatt található volt, melyben sokáig a Vígszínház színésziskolája működött, itt tanult például Jávör Pál is. Az épületben virágzott a kultúra, ugyanis ebben üzemelt a híres Kis-Ilkovits cukrászda is, ahol olyan neves költők szürcsölgették a kávé, mint Radnóti Miklós. A történetek felelevenítésében művészek is közreműködtek, akik stílszerűen versek formájában meséltek az épület múltjáról.

A kultúrparadicsomtól nem messze, a Szent István körút 13. alatt korábban még egy ötemeletes hengermalom állt, melynek pusztulását az 1873-as tűz okozta. Bár újjraépítették, de 30 évvel később a városvezetés lebontatta. Helyére Gaál Bertalan tervei alapján bérházat építettek, melynek a homlokzata ma is őrzi az egykori malom emlékét.

A Budapest100 mindig is önkéntes alapon működött, és már hat éve annak, hogy a lelkes voluntörök, szervezők és a lakók együttes erővel létrehozzák az egyik legizgalmasabb, az egész várost megmozgató eseményt, melyet 2013-ban a Guardian brit napilap Európa legérdekesebb programjai közé sorolt, és amelyet a szakma és a civilek is egyaránt imádnak.

2016-ban a szervezők ugyan csavartak egyet a megszokott tematikán, de ez mit sem számított: tömegek ömlöttek a nyitott kapus épületekbe. A házak ünnepét legközelebb jövőre tartják, akit érdekel, az nem csak látogatóként, de szervezőként is csatlakozhat a civil kezdeményezéshez.

Varga Ágnes programszervező

Ottjártunkkor **Varga Ágnes** programszervezőt is kifaggattuk élményeiről, akinek önkéntesként ugyan ez az első Budapest100-as tapasztalata, de rögtön két házat is megkapott. Ágival a József körút 58-ban találkoztunk, ahol az épület egyik legizgalmasabb részébe, a pincébe is beleshettek az érdeklődők.

Ahhoz, hogy a lakók megengedjék, hogy idegen emberek járkáljanak a házban, kell egyfajta nyitottság. Mi ennek a menete, hogyan léptek kapcsolatba velük?

Járjuk a házakat, és levelekkel próbáljuk elérni őket, de ha elkapunk egy éppen arra járó, akkor ott helyben elmondjuk, kik vagyunk, és mit szeretnénk. Előfordulnak néha ijesztő helyzetek is, például egyszer az egyik kapuban egy rosszarcú ember álldogált, de végül csak becsengettem, és bedobtam a leveleket a postaládákba.

Hogy érzed, mennyire jellemző a lokálpatriotizmus a körúti lakókra?

A lakók kezdetben visszahúzódoak és távolságtartóak, de ez változik: lelkesen mutogatják a házat, és látszik, hogy büszkéek arra, milyen szép helyen laknak. Jó érzés számukra, hogy ilyen sok embert érdekel az ő lakóhelyük. Bizonyos helyeken piknikeket is rendeznek, ahol a lakók nem csak a látogatókkal, de egymással is beszélgetnek, és sokszor első alkalommal találkoznak egymással.

Idén a Nagykörút menti házakat lehet bejárni, ezáltal sokkal centralizáltabb lett az esemény, és sokkal egyszerűbben végig lehetett nézni az épületeket. A tematikán – és a villamoson – kívül van még más is, ami összeköti az épületeket?

Van egy kincskeresős játék azoknak, akik valamennyi építményt végig szeretnék járni. Bizonyos házokban pecsétet lehet kapni különböző feladatok elvégzéséért cserébe. A programok között most szerepelnek olyan szakmai előadások is, melyek a Nagykörút múltjával és jelenével foglalkoznak.

Mennyi önkéntes vett részt a szervezésben?

A legelején mindig extrém sokan jelentkeznek, de a végére ez a szám általában a felére csökken. Most körülbelül 150 önkéntes lehet.

Az önkéntesek lelkesek, a lakók szintén, de mi a helyzet a látogatókkal? Egy nap után milyenek a tapasztalataid?

Rengetegen jöttek. A bejárásokat úgy hirdettük meg, hogy fél óránként indulnak, maximum 20 emberrel, ehhez képest már az első körben 35-40 ember volt. A másik házban is folyamatosan jöttek-mentek az érdeklődők. A látogatók minden korosztályból érkeznek, ahogy külföldiek is előfordulnak. Vannak olyan házak, ahol angol nyelvű idegenvezetést is tartanak.

A bejárásokon túl sok helyen programokkal is készültetek.

Igen, az előző évekből is elég sok ötletet lehet meríteni, vannak már bizonyos sztenderdek: ha van egy pince, akkor ott biztosan körbevezetjük a látogatókat, de a háztörténeti kiállítások is gyakoriak. Van, hogy koncerteket tartanak az udvarban, de hallottam olyat is, hogy az egyik házban nyomozni kell.

Neked személy szerint mit jelent a Nagykörút? Van valami emlékeztető történeted?

Főleg az éjszakai életet jelenti, de van egy barátom, aki egy körúti házban lakik. Ezzel kapcsolatban van is egy elég furcsa élményem. Egyszer nem tudtunk bejutni a lakásba, mert elromlott a zár, és az éjszaka közepén kalapáccsal kellett szétverni. A szomszédok csak nézték, mi történik, miközben négyen próbáltak betörni a saját lakásukba.

Eurovíziós Dalfesztivál

Sosem volt még ekkora esélyünk

Televíziós kísérletként indult, mára jelentős nemzetközi versennyé nőtte ki magát az Eurovíziós Dalfesztivál, amit 1956-ban rendeztek meg először. Eddig ötvenkét ország szerepelt legalább egyszer az eseményen, magyarok is többször megfordultak a színpadokon – az idei indulónkat, Fehérvári Gábor Alfrédot több külföldi lap is nagy esélyesnek tartja. Összeszedtük az elmúlt évek legeredményesebb hazai versenyzőit, és közelebb-ről bemutatjuk az Eurovíziót.

CSORDÁS HÉDI

A második világháború után nagy szükség volt arra, hogy valami újra összehozza Európa országait, a European Broadcasting Union, vagyis az Európai Műsorszolgáltatók Szövetsége ezért hívta életre az Eurovíziós Dalfesztivált 1956-ban. Az első műsor lényegében egy kísérlet volt, akkoriban még nem volt fejlett a technológia, nem volt egyszerű az elképzelés, hogy a Svájcban rendezett döntőt előben közvetítsék minden résztvevő országban. Első alkalommal ez egyébként hét országot jelentett, a versenyt a svájci Lys Assia nyerte a *Refrain* című dallal. A formátum az évek alatt mit sem változott: az Eurovíziós Dalfesztiválra minden résztvevő ország benevez egy zeneszámot, amit élő adásban előad, majd szavazatok alapján dől el, hogy melyik dal lett az adott szériában a legnépszerűbb.

Hullámszó magyar teljesítmény

Bayer Friderika volt az első magyar énekes, aki részt vett az Eurovíziós Dalfesztiválon, 1994-ben a negyedik helyen végzett Dublinban a *Kinek mondjam el vétkeimet?* című dalával. Egy évvel később Szigeti

Csaba tett próbát, de a nagy sikert kudarc követte, az *Új név a régi ház falán* című dallal az utolsó előtti helyen végzett. 1996-ban Norvégia kivételével minden országnak részt kellett venni egy előválogatón, ekkor Magyarország nem kapott lehetőséget a bemutatkozásra. A sikertelenség után a következő próbálkozás 1997-ben történt, a V.I.P. együttes *Miért kell, hogy elmenj?* című dala a tizenkettedik lett, majd a következő évben Charlie A holnap már nem lesz szomorú címet viselő száma ismét kudarcot hozott. Szereplésünkre egyébként ez a hullámszó volt jellemző, több évnyi kihagyás után a következő fordulópontra a NOX 2005-ös nevezése volt. Forogj, világ! című dalukkal az első indulók voltak, akiknek a 2004-ben bevezetett elődöntőben is meg kellett küzdeniük a közönség kegyeiért a döntőbe jutáshoz, végül jó eredménnyel térhettek haza. Képviselte Magyarországot Rúzsa Magdi, Csézy, Wolf Kati és a Compact Disco is. 2014-ben Kállay-Saunders András utazott a versenyre, a magyar előválogatón a Running című dalával nyerte meg. Az énekes idén újra próbálkozott,

az elődöntőből szép pontszámmal jutott tovább, de ezúttal nem őt küldjük. „Számomra az Eurovíziós Dalfesztivál egy könnyűzenei olimpia, amiben különböző stílusok jelennek meg nemzetek előadásában egy színpadon” – mondta még A Dal 2016 döntője alatt.

el, ami a harmadik legjobb helyezés, amit magyar versenyző meg tudott szerezni az Eurovíziók történetében. Az énekest többen támadták egykor, de ő már akkor is hangsúlyozta, hogy nem ő, hanem a kiadója nevezte be a zenei megmérettetésre. Megke-

ByeAlex lazán vette, önmagát adta

A Kedvesem nyerte meg 2013-ban a magyar válogatót, A Dalt, ByeAlex a fesztivál döntőjében 84 ponttal a tizedik helyet érte

restük az azóta is aktív énekest, hogy mit gondol a dalfesztiválról, és szerinte mitől működik egy produkció, de azt mondta, hogy új dalairól és terveiről szívesebben mesélne. Annyit elárult,

hogy a nyertes dalban semmi erőlködés nem volt, önmagát adta végig, és őszintén adta elő a sorokat, melyeket tiszta szívéből írt. Szeretné, ha nem az eurovíziós helyezés, hanem újabb és újabb munkái miatt lenne érdekes az emberek számára.

Az Eurovíziós Dalfesztivál német honlapja és egy angol honlap szerint a magyar énekes, Fehérvári Gábor Alfréd, Freddie az idei mezőny egyik nagy esélyese. Szabó Zé és Csarnai Boglárka dalát, a Pioneer-t a Sunrise Avenue és a Nickelback stílusához hasonlítják, továbbá leszögezik, hogy Magyarország még sosem volt ennyire közel a győzelemhez. Az énekes szerényen nyilatkozik a helyezésről, úgy érzi, másodlagos, hogy milyen pozícióban végez. Kérdésünkre menedzsere elmondta, hogy mi a célja a TV2 tehetségkutatójában feltűnt énekesnek Stockholmban: elérni, hogy a magyar közönség büszke legyen rá, és azt látni, hogy dalának helye van a 2016-os mezőnyben. Freddie már járt a főpróbán, ahol vele együtt énekelt a dalt a közönség, hamarosan pedig elindul a versenyre. Görög, francia, lengyel, német, orosz kommentek is olvashatók a Pioneer klipje alatt a videómegosztókon, az Eurovíziós Dalfesztivál hivatalos honlapján pedig sok külföldi örül Magyarországnak döntésének, méltán bizakodhatunk a szép helyezésben.

Ötvenkét zászló lobogott már a színpadon

A fesztivált 1956-os indulása óta minden évben megtartották, ezzel pedig egyike a leghosszabb ideje tartó televíziós műsoroknak. Ez egyben a világ legnagyobb dalversenye a nézők számát tekintve, melyet az előző években 100 és 600 millió között mértek. Európán kívül is követhetik az eseményeket a nézők, többek közt Argentína, Brazília, Kanada, India és Új-Zéland közszolgálati csatornája is adja. 2008-ban és 2011-ben 43 ország vett részt, ez volt eddig a csúcspont. Az eseményt egyébként máig a popzene fellegvárának tartják, noha a zenei paletta egyre színebb, metal, dance, rock is hallható a mezőnyben. Mára a tévés kísérlet olyannyira kinőtte magát, hogy jelenleg a legnagyobb nemzetközi megmérettetés, Európa legtöbb országa részt vett már legalább egyszer a fesztiválon, ötvenkét ország zászlója lobogott eddig a színpadon.

Az Eurovízióknak komoly tétje van, nagy lehetőség az énekeseknek és bandáknak, a leghíresebb együttes, ami a győzelem után került reflektorfénybe az ABBA, akik svéd színekben nyertek. Céline Dion Svájcot képviselve vált ismertté, és itt mutatkozott be először a nyilvánosság előtt Conchita Wurst. A 2015-ös döntőt 197 millió ember követte a televízió keresztlátás, jó részük valószínűleg izgatottan várja az idei dalversenyt is. A stockholmi verseny május 10-én rajtol, a magyar induló negyedikként áll majd a színpadra.

2016. május 2.

MŰHELY

Shakespeare évforduló

Ahogy tetszik!

Bár Angliában idén minden Shakespeare-ről szól, azért nekünk, magyaroknak sem kell feltétlen repülőre szállnunk, hogy megünnepelhessük a jeles bárd halálának 400. évfordulóját. A színházak persze évről évre másorra tűzik az örök klasszikusokat, de idén az ínyencek sem maradnak ki a mókából.

VARGA ÁGNES

Tragédia dalban elbeszélve

Az Operaház azonnal magához ragadta a kezdeményezést, mikor Shakespeare tiszteletére az év feltételezhetően legpazarabb bálját rendezte februárban. Az Opera azonban nem csak a felső tízezerhez igyekszik eljuttatni a világ legnépszerűbb írójának emlékeztétét, ugyanis egész évadát Shakespeare-re hangolta: a repertoár tizenhét feldolgozást vonultat fel.

Klasszikus vonalon természetesen kihagyhatatlan Verdi Otelloja. Stefano Poda monumentális látványvilággal álmódta felejtethetlenné a velencei mór történetét, mely ugyan a végén jóval komorabb köntösbe bújtatta az alkotást, mint azt akár Shakespeare, akár Verdi képzelte, a klasszikusok kedvelői mégsem csalódnak.

Az Operaház két kortárs bemutatója, a Lear és A vihar már korántsem ennyire „könnyen” emészthető. Kellemes dallamvilágra ne számítsunk, ám ha ettől elvonatkoztatunk, Aribert Reimann zenéje kiválóan adja át a sorsüldözött brit király történetének apokaliptikus hangulatát, A vihar pedig modernsége ellenére megőrizte költőiségét.

Igazi ínyencfalatnak azonban mégis A

tündérkirálynő ígérkezik. Barokk operát meglehetősen ritkán lát a magyar közönség, Purcell A szentivánéji álom meséjére komponált darabja pedig valószínűleg minden érzékünket megbizseregteni júniusban.

William Warwickshire-i akcentussal

Azok a különcök, akik eredetiben hallgatnák a jambusokat, idén világszínvonalú előadásokat láthatnak – mindezt Budapesten. Az Uránia egyenes adásban illetve felvételtől is közvetíti számtalan Oscar-díjas brit színész szereplését.

Benedict Cumberbatch – a londoni Barbican Hamlet előadásának húzóneve – tömeghisztériát váltott ki a világ minden pontjáról Angliába repülő rajongókból, míg az előadás pár nap alatt a brit színjátszás történetének legnépszerűbb darabjává nem vált, a jegyek rekordsebességgel fogytak el. A dán királyfi meghatározhatatlan korban adja elő monológjait – a díszletek és jelmezek alapján a XVII-től a XX. századig bárhova tehetjük –, az előadás azonban mégsem tűnik bántóan modernnek.

A Hamlet mellett nem törpül el Kenneth Branagh Téli rege előadása, melyet a Garrick Theatre-ből közvetítenek. A színész-rendező az 1996-os (egyébként a leghatározottabban XIX. századba helyezett) Hamlet-filmmel vonult be a Shakespeare-irodalomba. Nem ő azonban az egyetlen világsztár a produkcióban: Judi Dench Paulina szerepében tért vissza a színpadra.

A filmvászon mellett valódi színházi élmény keretében is megpróbálkozhatunk a feladattal, hogy megértsük a XVI. századi angol nyelvet: júliusban a Margitszigeti Szabadtéri Színpadra látogat Shakespeare Globe Színházának társulata. A színészek A két veronai nemes című darabbal igyekeznek majd megidézni a londoni színház egyedülálló hangulatát.

Szavak nélkül

A tánc nyelve kétségkívül remekül alkalmas a brit drámaíró szövegeiben rejlő ritmika és költőiség átadására. Seregi László, a Magyar Nemzeti Balett legendás táncosa és koreográfusa a '90-es években egész Shakespeare-ciklust alkotott, melynek darabjai azóta is rendszeresen fel-felbukkanak az Operaház műsorában. Az idei szezonban is láthatjuk ezeket a régi klasszikusokat: a Goldmark Károly zenéjére készült A makrancos Kata és a Prokofjev hangjaira táncolt Rómeó és Júlia igazi hagyományos Shakespeare-élményt ígérnek, korhű kosztümökkel – a modern rendezéseket helytelenítő legnagobb öröme.

Augusztusban a Margitszigeti Szabadtéri Színpadon azonban a Rómeó és Júlia egy új változata köszön majd vissza: Prokofjev zenéjére ezúttal Jean-Cristophe Maillot koreográfiáját táncolja majd a Les Ballets de Monte-Carlo társulata. Az előadás azon ritka alkalmak egyike lehet, melyen a magyar közönség a XXI. századi klasszikus balett rendkívül izgalmas és szép mozdulatait láthatja majd.

Nézőpont

Sebők Orsolya

Itt nincs wifi. Beszélegessetek!

Ez a már-már közhelyszerű mondat jól reprezentálja azt a magatartást, amivel folyamatosan igyekszünk büntudatot ébreszteni az okoskészülékeket használókban. Vajon mikor esik már le, hogy a csetelés nem bűn, a közösségi média nem az ördög műve, a kommunikáció új formái pedig nem életveszélyesek?

Zötykölődünk a metróban. A szemben ülő utastársak, mint a verebek a dróton, egymáshoz passzírozva bámulnak lefelé, a kezükben tartott készülékre, arcukat kísérteties fénybe vonja a képernyők kékes fénye. Akár egy Hitchcock-film... A melletttem ülő középkorú nő azonban megzavarja az áhítatot, és hirtelen hápogni kezd a társának: „micsoda borzalom, a mai fiatalok, az a drága telefon meg tablet” stb.

Az álszentség ezen magas foka azonban a fiatalokat éppúgy érinti, mint az élemedett korú elégedetlenkedőket. Sokan szemlélve ismerik be, hogy valóban inkább a Facebook-on írnak a szomszéd szobájában tartózkodó haverjuknak ahelyett, hogy átkopognának, ha kell valami. Mit mondhatnék erre: na és?

Az okostelefonok, a kommunikáció millió új formája igenis azért jött létre, hogy segítse a hétköznapi életet, nem pedig azért, hogy a régi pénzbedobós telefonfülkéken nosztalgiázzunk, és a „mai fiatalságot” emlegessük (ami egyébként okostelefonok nélkül is elkerülhetetlen). Számtalan országhatárok által elszakított anya képes

videócseten tartani a kapcsolatot a gyerekével, rengeteg egymástól valami okból távol élő pár tudja megőrizni a kapcsolatot ahelyett, hogy a távolság szétszakítaná őket. Mindezt az új csatornáknak köszönhetően. Vajon hány remek állást köszönhetünk Skype-on lefolyt interjúknak? Emellett azt se feledjük, hogy több terrorcselekményről már az események után pár perccel, a Twitternek köszönhetően lehetett tudni, illetve ezerszám érkeztek a jelzések a helyszínen tartózkodóktól, hogy biztonságban vannak, ezzel sok aggodalmat spórolva meg hozzátartozóiknak.

Persze a 2016. kínálta lehetőségeket használhatjuk rosszul is. A mai napig modortalan dolog csetelni, miközben valakivel élő szóban beszélgetünk – csak úgy, mint ahogy húsz évvel ezelőtt udvariatlan volt telefonálás közben két másik emberrel csevegni. Azt állítani, hogy az emberi butaság és arrogancia az okoskészülékek és a közösségi média kommunikációt megölő hatásaira vezethetők vissza, nem más, mint a képmutatás igen durva formája.

Nézőpont

Rádai Zita

Könyvterápia

A brit tizenévesek gyógyszerek helyett könyvekkel gyógyulnak. A szigetországban a háziorvosok pirulák helyett már regényeket is felírhatnak a mentális problémákkal küzdőknek.

A kezdeményezés oka, hogy a kimutatások szerint tíz középiskolából egy néz szembe állandó szorongással és aggodalommal, amit a szülők, az iskola és a közösségi média terhel rájuk. Ezekre a problémákra jelenthetnek megoldást a háziorvos által felírt olvasmányok. A lista 35 könyvet sorakoztat fel, amelyek egytől egyig fiataloknak szólnak, és olyan mindennapi nehézségek állnak a cselekményük középpontjában, mint az étkezési- és testképzavarok, baráti kapcsolatok vagy a depresszió és szorongás leküzdése. Nem új keletű felvetés, hogy az olvasás jót tesz a léleknek. A gyerekek meséken keresztül élik meg az őket foglalkoztató vélt vagy valós szorongásaikat. A történetben megjelenő főhőssel azonosulni tudnak, míg a gonosz boszorka és a hétfejű sárkány szimbolizálja a félelmeiket. Ha a gyerekek a meséken keresztül meg tudnak birkózni a fejükben élő akadályokkal, az idősebb korosztály tagjai miért ne lennének képesek erre?

Bizonyos esetekben persze elkerülhetetlen a gyógyszeres kezelés, azonban nem biztos, hogy az mindig feltétlenül szükséges. Aki már tinédzserkorban elkezd antidepressz-

szánsokat szedni, talán soha nem tudja elhagyni azokat. Sok esetben az orvosok is ódzkodnak attól, hogy fejlődésben lévő szervezetet olyan készítményekkel terheljenek, amikhez könnyen hozzá lehet szokni. Enyhe depresszió vagy szorongás kezelésére, főleg még a felnőttkor betöltése előtt célravezető lehet más megoldások után nézni. Ennek első lépése miért is ne lehetne egy könyv, ami fiatalokat foglalkoztató témákat dolgoz fel? Ha az orvosoknak nem is sikerül vele kihúzni páciensüket rossz kedélyállapotából, ártani biztos nem árt. Sőt, egy olvasmányélménnyel és pár kikapcsolódással töltött órával biztosan gazdagodik a fiatal. Ha a probléma továbbra is fennáll, még mindig lehet más megoldások után kutatni.

A XXI. század a mentális betegségek kora, a kamaszok pedig amúgy is hajlamosak borúsabban látni a világot. Nyilván létezik olyan eset, amikor nem segítenek az alternatív megoldások, de bizonyos helyzetekben érdemes lehet ezeket is kipróbálni. Ki tudja, ha legközelebb valami kudarc ér, lehet, hogy e sorok olvasóját is egy könyv húzza ki a gödörből. Pszichiáter helyett.

NYEREMÉNYJÁTÉK

A helyes megfejtést beküldők között két jegyet sorsolunk ki a Szkéné Színház egy előadására, valamint egy további szerencsés megfejtőnk a BME Ajándékolt jóvoltából egy pólóval lesz gazdagabb. A megfejtéseket a magazin@muhely.com e-mail címre várjuk **május 8-ig**. Előző számunk nyertesei: **Györk Sarmasági** (színházjegy) és **Ádám Kőrös** (póló).

	Őszi gyümölcs	Részben kies!	Ritka női név	Regehős Tell...	Észak	Északi nép	Angol ffi név	Járda	Trend	Passz	Út jele	-va párja	Magyar együttes	
1.														S
Hatvany ... írónő					Filmet bemutat Római 5						Gyúr			
Katonai fedezék							Nem szelíd Múlt angolul					Kiejtett betű Feltéve		
Névelő		Dél-előtt Aranyos			Dél Nagy későn		Ülőhely parkban Remélt				Vízi állat Kicsi a ruha			
	Kelvin Bolgár néptánc		Operációs rendszer Adó szélek!			Következménye Kutat							Yard Kerti eszköz	
2.									Kettős betű Kutyuli			Alulra Bárd eszköze		
Közteher				Egy pár Római ezer						Parlament Török rang				
Nevada			Belelógat Orosz ország					Zár Kórház						Informatika
Energia hat. ráta				-ra párja Parkoló			Sérülés eredménye Zorro				Number one! Kelvin			
Meztelen								Ballag						

május 6.
Nehéz

2010-ben a Bárka Színházban mutatták be Háty János *Nehéz* című drámáját Bérczes László rendezésében. 2015-ben a Nemzeti Színházban volt műsorán, a századik előadáshoz közelítve 2016-tól pedig a Szkéné Színház műsorán lesz látható a Mucsi Zoltán főszereplésével készült előadás.

Mucsi a darabban nyújtott alakításáért megkapta a legjobb férfi főszereplőnek járó díjat mind a Pécsi Országos Színházi Találkozón, mind a Színkritikusok díjátadóján, míg ez utóbbin Lászlár Kati a legjobb epizodszereplő lett. A darabot eredetileg is Mucsi Zoltánnak és Bérczes Lászlónak ajánlotta Háty

Férfi: Mucsi Zoltán
Anyja: Lászlár Kati
Tanár: Katona László
Gados Béla Tanszékvezető: Ilyés Róbert
Feleség: Moldvai Kiss Andrea
Karesz: Jerger Balázs

diszlettervező: Sárkány Sándor
jelmeztervező: Kárpáti Enikő
zeneszerző: Dresch Mihály
a rendező munkatársa: Kiss Mónika
rendező: Bérczes László

János, nekik küldte a „karácsonyfa alá”
2009 decemberében a *Nehéz* súlyos,
gyönyörű szövegét.

május 17.
Züfec

ajándékot. Már most közöl-nünk kell nézőinkkel, hogy az öngyilkosnak soha életében semmi köze sem volt színházhoz, dramaturgiához. Jól ismer-jük Moszkva színházi életét és ennél fogva kezeskedünk érte, hogy sem olyan színházak, sem olyan személyek, amilyenek a megboldogult írásában szerepelnek, nincsenek és soha nem is voltak."

Szergej Leontyevics Makszudov, írójelölt: Domokos Zsolt
Ivan Vasziljevics, színházigazgató: Rózsa Krisztián
Pjotr Bombardov, színművész: Viktor Balázs
Foma Sztrizs, színházi rendező: Borsányi Dániel
Ljudmilla Szilvesztrova, színművésznő: Piti Emőke
Rudolfi, színházi ember: Horváth Szabolcs
látvány: Jeli Luca
dramaturg: Kautzky Máté
fordító: Szöllősy Klára
rendezőasszisztens: Erdélyi Adrienn
rendező: Benkő Bence, Fábián Péter

Vitaforum

Vasárnap (le)zárva

Április 16-17-én 31. alkalommal rendezték meg Budapesten a Telekom Vivicitá Városvédő Futást. 1984-ben Olaszországból indult az Éljen a város! névre keresztelt rendezvény azzal a céllal, hogy a zsúfolt települések lakóit mozgásra bírják. Sokan mégsem éltetik ennyire a 13000 futót mozgósító rendezvényt, mivel a verseny miatt rendszerint lezárják a fél várost, többek között a Margit-szigetet és jó néhány Duna-hidat. Budapest lakosságának egy része nehezményezi, hogy a közlekedés gyakorlatilag megbénul egy napra. Természetesen ez nem csak erre a futóversenyre vonatkozik, egy év leforgása alatt többet is rendeznek. Szinte az összes hasonló eseményt vasárnapra szervezik, hiszen sokan csak így tudnak részt venni rajtuk. Ez a közlekedés szempontjából is kedvező, mivel a hét utolsó napján sokkal kevesebbeknek kell munkába vagy más kötött programra rohaniuk, kevesebben vannak időhöz kötve, így kisebb problémát jelentenek az útzárak. Általában a tömegközlekedésben is jelentkezik némi ideiglenes változás, ami kényelmetlenséggel járhat. Azonban ezeket már hetekkel korábban bejelentik, a módosítás részleteit pedig nyilvánosságra hozzák. Ezáltal mindenki előre eltervezheti a hétvégi programját és a helyszínre vezető legegyszerűbb útvonalat.

Általában a nagyobb közösségek gyülekezési lehetősége – alapuljon az egy közös hiten, meggyőződésen, közös szenvedélyen vagy akár egy vélemény kinyilvánításán – lételem egy milliós népességű világáros pezsgő életében. A jól összehangolt lebonyolítás azt eredményezi, hogy több tízezren magukénak érezhetik Budapestet aznap, és biztonságosan, jó élményekkel térnek haza. Fővárosunkban egyre népszerűbbek a futóversenyek, amiből már jó néhányat nagy sikerrel rendeztek meg nálunk. Kérdésként felmerülhet ilyenkor, hogy a mérleg nyelve merre billen, ha szemügyre vesszük az okozott társadalmi hasznokat és a kényelmetlenségeket. Természetes, hogy a forgalmi változások a fontos ügyekben eljáró járművezetőket, utasokat bosszantja, de talán egyszer pont ők lesznek azok, akik egy megmozduláson szeretnének résztvenni.

A hétvégi útzárak valóban okozhatnak kellemetlenséget, de talán a futóknak is kijár néha egy-egy nap, amikor zavartalanul hódolhatnak a szenvedélyüknek, nem kell várniuk a lámpáknál, és nem kerülgetik őket a biciklisek. Pár órára mindenki megérdemli, hogy magáénak érezhesse az egész várost.

RÁDAI ZITA

Várjuk hozzászólásaitokat a Vitaforummal és a Műhely egyéb cikkeivel kapcsolatban. Gondolatokat, megjegyzéseiteket az info@muhely.com címre küldhetitek el.

www.szkene.hu • 1111 Bp. Műgyetem rkp. 3. K épület 2. emelet

2016. május 2.

MŰHELY

Az írás művészete

A Műhely lap szerkesztősége gyakorlatorientált újságíró képzést indít minden félévben elsősorban 1. és 2. évfolyamos hallgatók számára.

Amit kínálunk:

- a média belső világának megismerését,
- az újságírás műfajainak elsajátítását, és azok profi használatát,
- írás és beszédtechnikai gyakorlatokat,
- csoportos interaktív képzést,
- a különböző kommunikációs technikák elsajátítását,
- személyre szabott értékelések,
- publikálási lehetőséget már a képzés ideje alatt is a Műhelyben,
- a legjobbaknak bekerülési lehetőséget a Műhely szerkesztőségébe, rendszeres munkalehetőséggel,
- felkészítést a munka világának kommunikációs kihívásaira.

Az előadások időpontja:

csütörtök 17-18 óra

A képzés helyszíne: K.I.71.

A részvétel INGYENES.

Jelentkezés: info@muhely.com

A jelentkezéshez kérjük adjátok meg a nevetek mellé az évfolyamotokat és annak a karnak a nevét, amelynek hallgatói vagytok.

GONDOLATOK

Ebben a rovatunkban prózákat, verseket, egyéb irodalmi műveket, valamint szociográfiákat közlünk. Várjuk e tárgyban írásaitokat a publicisztika@muhely.com e-mail címre, Gondolat jeligével.

Nagy betűkkel

BOROS TAMÁS

Te csak ülsz velem szemben szóltanul, tekintetemtől bénultan és kicsit értetlenül, ahogy a lemenő nap fényében az árnyékom rád vetül. Ne csak engem láss, bennem láss, sZememből olvasd ki, mire vágyom. Fedezd fel benne milyen az örök gyermek őszinte, ártatlan mosolya, a kamasz fiú szenvedélyének vonzása, a felnőtt férfi harsogó, határozott hangja és a vén aggastyán halk, dorgáló szava. Átélted már mindet mellettem, hiszen én csak hozzád igazodtam. Próbáltalak téged megfejteni, de még ez sem sikerült, nemhogy megérteni. Futnék érted, csak mondd mEg, hova. Mutasd meg közös utunk célját, vagy higgyem azt, ez lesz a végállomás? Kérdezem, volt-e, van-e más, mert ért már oly sok csalódás. A padló pedig poros, s minden talpra állás után a ruhám koszos. S mégis összeszedtem maradék büszkeségem, s félve bár, de megkérdezem: akarod-e még fogni kihűlt kezem, hajthatom-e öledbe zilált fejem, öleled-e meggyötört testem, vagy hagyjon el minden hitem? Adj választ, hogy nyújtasz-e majd támaszt, ha a mindennapok nyüzsgése elfáraszt? Mégsem szavaid száma szapoRodik, hanem máskor tűnődklő szemeidben a cseppek lesznek sűrűbbek. Nem tudom még meddig várjak, a cigis dobozból egyre csak fogynak a szálak, lassan már

nem csak a te könnyeid folynak. Nem bártortalan, hanEm bizonytalan a lelkem, és ezt te nem érted. A mondataim közti csend pedig egyre hosszabb, vajon lehet ez még ennél rosszabb?

Hazafelé félúton sms-ben szólsz csak hozzám, azt írod: szeretsz. De én már nem hiszek neked, mert mikor az érzéseidről kérdeztelek, elfordítottad a fejed, és ez olyan cselekedet, mely beszédesebb, mint bármilyen felelet. S lehet, hogy már másra gondoltál, nem csak engem csókolTál, de tudom, hogy azon az éjjelen velem álmodtál. Majd ha egyszer tollamból olvasod a neved, mi az, mi némaságod miatt elveszett, és fájni fog minden egyes sor. Talán hiányolod majd közelségem, ha többet nem hallod nevetésem, kívánod majd lágy érintésem, kell majd aggódó féltésem, megérTed majd minden akkori kétségem, és megbocsájtod majd összes vétségem.

Lehet, hogy becsülEtem már nem marad, ha ezt befejezem, szívem megszakad, de én kiírom magamból, mi fáj nekem, s te vajon mit teszel? Én írok majd, vagy iszom, még bírok, ha néha magányosan sírok. Te csak nézeL magad elé, s mikor eszedbe jut minden közös Emlék, emeled majd üres tekinteted az ég felé, s kérded akkor, miért? Azért, mert értem oly Keveset tettél, és közben szép lassan elvesztettél

Festékbolt

A reménynek van színe?
Mert én azzal festek.
Reményszínre váltom,
Budát és Pestet.

Hálából még van-e?
Tele van a raktár,
Ezt eddig nem vette,
A magyar egyáltalán.

Alázatból alig.
Egy adag van ottan,
Parlamentre szánt festék,
Porzik a sarokban.

Boldogság? Elfogyott,
Te jó ég vagy száz éve,
Mikor fogunk kapni,
Utánpótlást végre ?

PIRITY ÁDÁM

Mert...

LÁSZLÓ ZSÓFIA

Mert a nő úgy szeret, ahogy a völgy szereti a hegyről lezúduló patakat. Hívogatja, magába zárja, tajtékját csillapítja. S mikor a patak megnyugszik, a völgy újból útjára engedi.

Mert a nő úgy szeret, ahogy az öreg tölgy szereti a vándort, ki hús tövében megpihen. Megtámasztja fáradt hátát, oltalmazza záportól. Nem kérdi, honnan jött, nem kérdi, meddig marad.

Mert a nő úgy szeret, ahogy a hajnal szereti az ébredező várost. Lágyan betakarja, puha csókot nyom homlokára, majd tovaszáll, nehogy megzavarja a mindennapok ütemét.

Mert a nő úgy szeret, ahogy a tenger szereti a tomboló vihart, mely felkorbácsolja kedélyeit. Őrült táncot járnak együtt, hogy a tenger elnyelje dühét az égnek, és simábbá váljon tükre, mint valaha. Mert a nő úgy szeret, ahogy a riadt kismadár szereti az eget, mikor először próbálja szárnyait. Szíve a torkában dobog, de nem néz le a mélybe. Ha a földre hull, sem adja fel, megpróbálja újra, meg újra.

Mert a nő úgy szeret, ahogy csak szeretni lehet. Tisztán, mélyen, forrón szeret.

Nejlonálmok röpte

PLOSKINA KRISZTINA

Áttetsző és súlytalan testükkel táncot járnak a szél muzsikájára. Viszi az őket bárhová, előtte nincs akadály. Hegyendombon át, kanyargós utcákon keresztül, háztetők fölött. Csapatba verődnek, magányosan vándorolnak, mint az ördögszekér, vagy megrekednek egy antennába kapaszkodva. Nem kellenek már senkinek...

A csupasz fák koronáját fehér foltokként borítják belegabalyodva göcsörtös ágaikba, és magatehetetlenül lobognak odafent. Az arra tévedőknek néha integetnek, de nem sokan veszik észre gyenge kapálódzásukat. A vasút mentén nyájba verődnek, és tarkára festik a meztelen földet, majd új célok felé veszik az irányt, bár sohasem tudják, hogy hová is tartanak valójában. Ha süt a nap, vidáman kergetik egymást a sima aszfalton, és pajkosan játszanak a város fóterein. Nem zavarja őket, hogy közben folyamatosan arra hömpölyög a munkába sietők mogorva tömege, hiszen számukra ők úgyis láthatatlanok.

Ellepik a járdát, a folyópartot, a bokrokat, a játszótérket, a síneket és a gondolatokat. Terméketlen álmok ők, melyekről senki nem akar tudomást venni, mégis ott vannak mindenütt körülötünk. Erőtlen szellemként kísértenek a be nem teljesült, száműzött és kitisztított tervek, vágyak és ábrándok. Emlékeztetni próbálnak arra, akik voltunk, vagy akik lenni szerettünk volna. Eszünkbe juttatják azt, ami már nincs, ami a múlté, és nem jöhet vissza. Mégis itt vannak, halvány tüneményként keringőznek a szélben, megtréfálnak, mint az áprilisi tavasz, vagy pedig csendesen követik lépteink nyomát.

Úgy tesz az ember, mint aki nem vesz észre semmit, és gondtalanul sodródik az árral. Úgy tesz az ember, mint aki nem látja azt, ami körülötte van, és nem hallja a múlt szomorú melódiáját. Hallja ám! Olyannyira, hogy a részévé válik, és egybefolyik az élet sóhajaival. A nejlonálmaink pedig továbbrepülnek ismeretlen otthonuk felé, ahol nem lapítja ki fehéren derengő testüket a színlelt közöny.